

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ",

ΕΤΟΣ ΣΤ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1957 | ΑΡΙΘ. 24

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ!..

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει, ὅτι ἡ ἔλευσις τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον, ἡ σάρκωσις τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὑπῆρξεν ἕνα μυστικόν, πὸν δὲν τὸ ἤξεραν πρὶν ὄχι μόνο οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ οὔτε κι' οἱ ἄγγελοι. Πραγματικά, ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξεν ἡ μεγάλη ἐκπληξις, πὸν ἐπεφύλαξε ἡ θεία ἀγάπη στὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ σὲ ὅλη τὴν κτίσι.

Ὡστόσο, ὁ κόσμος δὲν ἀφνιδιάσθηκε δλότελα ἀπ' αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός. Γιατὶ δὲν ἦταν ἕνα γεγονός, πὸν δὲν ἀναμενόταν. Ἡ προχριστιανικὴ ἀνθρωπότης περίμενε ἕνα λυτρωτὴ, πὸν θὰ ἦταν ντυμένος τῇ θείᾳ δύνامي. Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, ἡ ἀπολογία τοῦ Σωκράτη περιέχει ἕνα τέτοιο ὑπαινιγμό. Στὴ Ρώμη, ὑπῆρχαν οἱ λεγόμενοι «σιβυλλικοὶ χρησμοί», πὸν μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἔλευσι ἐνὸς παγκόσμιου σωτῆρος κι' ὁ Ὅμηρος τῆς Ἰταλίας, ὁ γλυκὺς Βιργίλιος, κάνει λόγο στὰ «Γεωργικά» του γιὰ τὴ μετὰ τὸν ἐρχομὸ αὐτὸν εἰδυλλιακὴ ἐποχὴ. Ἐξ ἄλλου, ὠρισμένα κείμενα τῆς ἀρχαίας Κίνας περιέχουν χαρακτηρισμοὺς καὶ περιγραφὰς γι' αὐτὸ τὸ πρόσωπο, πὸν συμπέπτουν σὲ πολλὰ σημεῖα μὲ ὅσα ἀφοροῦν τὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀλλὰ κανεὶς λαὸς δὲν ἀπασχολήθηκε τόσο μὲ τὴν ἔλευσι καὶ τὸ ἔργο τοῦ θείου λυτρωτῆ, ὅσο ὁ ἐβραϊκός. Ὅλη ἡ Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι μιὰ ἀχανὲς προφητεία, ἄλλοῦ μὲ προειδοποιήσεις λόγων κι' ἄλλοῦ μὲ συμβολικὰ γεγονότα, γιὰ τὸν Χριστό, μιὰ προτύπωσις τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ προσωπικότης του, ἡ ἀποστολή του, τὰ ἀποτελέσματά της προδιαγράφονται κι' ἀλληγοροῦνται μὲ καταπληκτικὰ ποιητικὰ εἰκόνες κι' ἀντιφεγγίζονται μέσα στὰ ἴδια τὰ συνταρακτικὰ ἐπεισόδια τῆς ζωῆς αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι ἕνα εἶδος ἐμπράγματης προφητείας.

Ποῦθεν ἄλλοῦ, ὅμως, δὲν ὑπάρχει τόσο ἀνάγλυφη παραστατικότης, τόσο σαφὴς λόγος, τόσο λεπτομερειακὴ ἀναφορὰ στὸν βίον τοῦ Χριστοῦ, ὅσο στὸν Προφήτη Ἡσαΐα.

Ἦσας, ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς προφήτες τοῦ Ἰσραήλ, ἔζησε ὀχτὼ αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ κι' ἀποκλήθηκε «πέμπτος Ἐδαγγελιστής», ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴν παραστατικότητα κι' ἐνάργειά του.

Ἀναφερόμενος στὴ γέννησι τοῦ Κυρίου, λέγει γι' αὐτὸν ὅτι θὰ προέλθῃ ἀπὸ μητέρα παρθένο κι' ὅτι θὰ τοῦ δοθῇ τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ, πὸν σημαίνει στὰ ἑβραϊκὰ «Ὁ Θεὸς μαζί μας».

Λέγει ἐπίσης, ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ εἶναι κατὰ σάρκα ἀπόγονος τοῦ βασιλέως Δαυὶδ καὶ τὸν παρομοιάζει μὲ ὄψιμο ἄνθος, πὸν θὰ βγῆ ἀπὸ τὸ παλὸ φυτό αὐτῆς τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας.

Ἀλλὰ ὁ Ἦσας δὲν ἔχει μπροστά του ἓνα στενὸ ὄριζοντα. Δὲν φαντάζεται καθόλου τὸν Μεσσία ὡς ἓνα ἀπλὸ ἐθνικὸ ἡγήτορα τοῦ περιουσιοῦ λαοῦ. Ἀπεναντίας, τὸν δραματίζεται βασιλέα ὄλου τοῦ κόσμου καὶ τὸν ἀποκαλεῖ «ἀνιστάμενον ἄρχειν ἐθνῶν», δηλαδὴ κύριο ὄλης τῆς οἰκουμένης.

Ποιό, ὅμως, θὰ ἦταν τὸ καθ' ἑαυτῶς, πὸν θὰ ἐγκαθίδρυσε στὴ γῆ ὁ Κύριος; Ἡ γέννησίς του τί θὰ ἔφερε στὸν κόσμον ἀνάμεσα σὲ ὅσα ἀναζητοῦσε τὸ ἀνθρώπινο γένος; Τὸ κύριο χαρακτηριστικόν, τὸ μεγαλύτερο δῶρο, πὸν θὰ κόμιζε ὁ Χριστός, εἶναι γιὰ τὸν Ἦσα ἐκεῖνο, πὸν τόνισαν κι' οἱ ἄγγελοι στὸν ὕμνον τους κατὰ τὴ νύχτα τῆς Γεννήσεως: «Ἐπὶ γῆς εἰρήνη».

Ὁ ἐξαίσιος οἶστρος τοῦ πρυτάνεως τῶν προφητῶν βρῖσκει τις περιπαθέστερες παρομοιώσεις καὶ τὰ πῶς πολὺτιμα ἐπίθετα, γιὰ νὰ ἐξάρῃ αὐτὴ τὴν προσφορὰ τοῦ Θείου Βρέφους στὸν κόσμον.

Ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστός, κατὰ τὸν Ἦσα, θὰ κηρῶξῃ ἓνα πνεῦμα, πὸν ἂν ἐπικρατήσῃ, θὰ συμβοῦν παράδοξα πράγματα. «Θὰ βόσκη τότε ὁ λύκος μαζί μὲ τὸ ἀρνί, ἡ λεοπάρδαλις θὰ πλαγιάζῃ δίπλα στὸ κασίκι καὶ τὸ λιοντάρι θὰ τρώῃ ἄχρυρα. Κι' ἓνα μικρὸ παιδί—ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου—θὰ ὀδηγῆ αὐτὰ τὰ ἡμερωμένα θηρία».

Πῶς θὰ συμπεριφερθῆ στὸς ἀνθρώπους ὁ Κύριος; Τάχα μὲ τὴ βία καὶ τὸν καταναγκασμό; Ὁχι, ἀλλὰ μὲ τὸν πῶς λεπτό, τὸν πῶς διακριτικόν, τὸν πῶς εἰρηρικόν τρόπο. «Δὲν θὰ φανῶξῃ δυνατὰ καὶ τὰ λόγια του δὲν θὰ εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνας ψίθυρος, πὸν θὰ τὸν ἀκοῦνε ὅσοι βρῖσκονται πολὺ κοντά. Τὸ μισοσπασμένο καλάμι δὲν θὰ τὸ τσακίσῃ ὀλότελα καὶ τὸ καπνισμένο φυτόλι δὲν θὰ τὸ ἀποσβύσῃ».

Θὰ εἶναι σταλμένος ἀπὸ τὸν «Θεὸ τῆς εἰρήνης», τὸν «πατέρα τῶν οἰκτιρωμῶν» κι' ἡ ἀποστολή του θὰ ἔγκειται στὸ νὰ συμφιλιώσῃ τὸν οὐρανὸ μὲ τὴ γῆ, τὸν Δημιουργὸ μὲ τὰ ἀποστατημένα πλάσματα, ἡμερευόντας τις καρδιές καὶ μεταβάλλοντας τὴ γῆ πάλι σὲ παράδεισο, ὅπως ἦταν πρὶν ἐμφανισθῆ ἡ ἁμαρτία.

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Γεμάτη πικρία είναι η ψυχή του σημερινού ανθρώπου. Ἡ Ἐπιστήμη, με τις ἀδιάκοπες κατακτήσεις της, ὑψώνει ὀλοένα τὸ βιωτικὸ ἐπίπεδο τῆς ζωῆς του, βελτιώνει ὀλοένα τὴν ὕλική της πλευρά, καὶ ὅμως, στὸ βάθος, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος μένει ἀνικανοποίητος καὶ ἀνήσυχος. Τὸν ζώνουν προβλήματα ἐπείγοντα, ζωτικά πού δὲ μπορεῖ νὰ τὰ λύση, πού αἰσθάνεται ὅτι οἱ λύσεις πού τοὺς δίνονται εἶναι πρόσκαιρες καὶ ἐπιφανειακές, καὶ αὐτὸ αὐξάνει τὴν ἀνησυχία του. Ἡ βαθύτερη ὅμως πηγὴ, ἡ βασικὴ αἰτία τῆς ἀνησυχίας του βρίσκεται ἄλλοῦ. Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος νοιώθει ὅτι κλείστηκε πάρα πολὺ στὸν ἑαυτό του, ὅτι δὲν τὸν κυβερνᾷ ὁ νόμος τῆς ἀγάπης καὶ τὸ αἶσθημα αὐτὸ πικραίνει διαρκῶς τὴν ψυχὴν του, δὲν τὸν ἀφήνει νὰ χαρῆ, σὲ ὄλο τὸ πλάτος καὶ σὲ ὄλη τὴν ἔντασή της, τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν Ἀναγέννηση ξανάρχισεν ὁ ἄνθρωπος νὰ κἀνῃ κύριο καὶ μοναδικὸ μέλημά του τὸν ἑαυτό του, καὶ ἀπὸ τότε τὸ μέλημα αὐτὸ δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι κυρίαρχο μέσα του. Ἀγαπῶ ἀτελείωτα τὸν ἑαυτό μου, διαλαλοῦσε ἓνας Γάλλος συγγραφεὺς, στὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος. Τὸ ἴδιο θὰ μπορούσαν νὰ ποῦν καὶ οἱ περισσότεροι σημερινοὶ ἄνθρωποι. Ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ αὐτοῦ των εἶναι ἡ μοναδική τους φροντίδα. Ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ κόσμου, ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς ζωῆς, εἶναι τὸ αὐτοῦ τους.

Αὐτὸ τὸν σκληρότατο νόμο τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἤλεγε νὰ καταλύσῃ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὸ μήνυμα τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἡ μεγάλη ἐντολὴ στὴν ὁποῖαν συνοψίζεται ὄλη ἡ διδασκαλία του. Τὰ Εὐαγγέλια καὶ οἱ ἐπιστολὲς εἶναι γεμάτα ἀπὸ τὸ χαρμῆς αἰγέλιμα. Ἡ ἀγάπη γκρεμίζει τὰ σύνορα πού χωρίζουν τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλον ἄνθρωπο, «τὸν μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ», ἡ ἀγάπη ἐλευθερώνει τίς ψυχὰς ἀπὸ τὴ μοναξιά τους, ἡ ἀγάπη αὐξάνει ἀπεριόριστα τίς χάρες τῆς ζωῆς, ἡ ἀγάπη μονάχα μπορεῖ νὰ δώσῃ ἓνα νόημα βαθύτερο καὶ οὐσιαστικώτερο στὴ ζωὴ, ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ ἴδιο τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς. Μὲ τὴν ἀγάπη καὶ με τίποτε ἄλλο

Αὐτὸ εἶναι τὸ κύριο νόημα ὄλων τῶν στίχων τοῦ Ἑσαῖα, πού ἀναφέρονται στὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ.

Δυστυχῶς, ὅμως, οἱ ἄνθρωποι δὲν δέχθηκαν βαθεῖα στὴν ψυχὴ τους τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, παρ' ὄλο πὸν πέρασαν δυὸ χιλιᾶδες χρόνια ἀπὸ τότε πὸν κατέβηκε στὴ γῆ καὶ φόρεσε τὸν πηλὸ τῆς σάρκας τους. Κι' ἔτσι ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερα νὰ ἀλληλοσπαράσσονται.

B. Π. Μ.

μπορούμε νὰ ἐπικοινωνήσουμε πραγματικά μὲ τὸν πλησίον μας, νὰ εἰσχωρήσουμε χωρὶς κόπο καὶ σίγουρα, ὡς τὰ τρίαθα τῆς ψυχῆς του. Στὴν ἀγάπη συνοψίζεται ὁλόκληρος ὁ μωσαϊκὸς νόμος. Ἡ ἀγάπη εἶναι, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, (Γ', 14 Πρὸς Κολοσσαεῖς), «σύνδεσμος τῆς τελειότητος».

Ἄρχησε νὰ σκορπίσῃ τὴν ἀκτινοβολία του στὸν κόσμον ὁ νόμος τῆς ἀγάπης. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὸν προαισθάνθησαν, — «δὲν γεννήθηκα γιὰ νὰ μισῶ ἀλλὰ γιὰ ν' ἀγαπῶ», λέει ἡ Ἀντιγόνη, στὴν ὁμώνυμη τραγωδία, — προαισθάνθησαν τὴν ἀγάπην οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, μὲ τὸ χριστιανικὸ νόμμά της, δὲν τὴν τοποθέτησαν ὅμως στὸ κέντρο τῆς ζωῆς τους, δὲν τὴν ἔκαμαν κυβερνήτη καὶ ὁδηγὸ τῆς ζωῆς τους. Αὐτὸ γίνεται μὲ τὸν Χριστιανισμό. Ὁ Ἰησοῦς μὲ τὶς πράξεις του, μὲ τοὺς λόγους του, μὲ τὸν θάνατό του, δίνει στὴν ἀγάπην τὸ γνωστὸ καὶ ὑπερουσίον νόμμά της. Τὴν κάνει πάμφωτη καὶ φλογερὴ ἐστία ζωῆς. Καὶ ἀνάγκη. Καὶ νόμος. Μποροῦσαν οἱ ἄνθρωποι, πρὶν ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ ν' ἀγνοοῦν τὴν ἀγάπην. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἐνανθρώπησίν του δὲ μποροῦν νὰ τὴν ἀγνοοῦν. Στεγνώνει ἡ ψυχὴ τους, ξεραίνεται, μόλις παύσῃ νὰ τὴ θερμαίνει ἡ ἀγάπη, καὶ αὐτὴ ἡ στέγνα γίνεται ἐρημιὰ καὶ βαθύτατη πίκρα. Ὁ προχριστιανικὸς ἄνθρωπος μποροῦσε νὰ ζῆσῃ κλεισμένος μὲς στὸ ἐγὼ του. Ὁ χριστιανὸς δὲ μπορεῖ. Ἐρχεται στιγμή πού τὸ ἐγὼ του τὸ νιώθει σὰν κατάστενη φυλακὴ. Καὶ τότε ὄλη του ἡ προσπάθεια, συνειδητὴ καὶ ἀσυνείδητη, τείνει στὸ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴ φυλακὴ του καὶ νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸν πλησίον του. Εἶναι ἓνα φαινόμενο πού τὸ βλέπουμε, κάθε τόσο, πού τὸ βλέπουμε συχνότατα στὴν καθημερινὴ μας ζωὴ.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν περίφημη περικοπὴ (II', 1-13) τῆς πρὸς Κορινθίους Πρώτης Ἐπιστολῆς του ἔπλεξε τὸ ἐξαισιώτερον ἐγκώμιο στὸν νόμον τῆς ἀγάπης· εἶπε ὅτι οὐσιαστικώτερον, ὕστερον ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν Εὐαγγελιστῶν, μποροῦσε νὰ εἰπωθῆ γιὰ τὴν ἀγάπην. «Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον... Ἡ ἀγάπη πάντα στέγει (δὲν ἀνέχεται), πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει...». Περιπαθέστερα — καὶ σωστότερα — θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ μιλήσῃ κανεὶς γιὰ τὴν ἀγάπην. Στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ψηλαφοῦμε τὴν ἴδια τὴν ὑπόστασιν τῆς ἀγάπης, αἰσθανόμεσθε τί μέγα θαῦμα εἶναι ἡ ἀγάπη.

Καὶ ἡ ἐπιταγὴ τῆς ὕλης; Καὶ αἱ αἰσθήσεις; Καὶ ἡ δολερὴ — ἡ δαιμονικὴ — φωνὴ πού μᾶς κρᾶζει, κάθε τόσο: ἡ ἱκανοποίησις τοῦ ἀτόμου σου, μὲ κάθε τρόπο, αὐτὸ εἶναι ἡ μοναδική

ΑΠΟ Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

VIII.

209. Ὑστερα, ἐκεῖ μὲν πού ἡ ζημιὰ περιορίζεται στὰ χρήματα καὶ ὁ κίνδυνος στὸ σωματικὸ θάνατο μόνάχα, κανένας δὲν θὰ μὲ κατηγορήσῃ, ἂν παίρνω μεγάλη προφύλαξῃ. Ὅπου ὅμως οἱ ναυαγοὶ δὲν πρόκειται νὰ βυθισθοῦν μέσα σ' αὐτὸ τὸ πέλαγος, ἀλλὰ στὴν ἄβυσσο τῆς φωτιᾶς· καὶ τοὺς καρτερεῖ ὄχι θάνατος πού χωρίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ σῶμα, παρὰ αὐτὸς πού στέλλει κ' αὐτὸ κ' ἐκείνη στὴν αἰώνια κόλαση, γι' αὐτὸ λοιπὸν θὰ ὀργισθῆτε καὶ θὰ μὲ μισήσετε, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησα νὰ ρίξω τὸν ἑαυτὸ μου σὲ τέτοια συμφορά; Ὅχι! Σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς ἱκετεύω.

210. Ξέρω καλὰ τὴν ψυχὴν μου. Τὴν μικρὴν αὐτὴ κ' ἀνήμπορη ψυχὴ. Ξέρω καλὰ καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀποστολῆς ἐκείνης. Καὶ τὴ μεγάλη δυσκολία πού ἔχει

χαρά; Καὶ ἡ βλῆ καὶ αἱ αἰσθήσεις ὑπάρχουν, ὑπάρχει καὶ ὁ ἐγωκεντρισμὸς, — ἡ ἀναγωγὴ τοῦ παντὸς στὸ ἄτομό μας, — ὅλ' αὐτὰ ὅμως ἀκριβῶς μόνον μὲ τὴν ἀγάπη μποροῦν νὰ πολεμηθοῦν καὶ πρέπει νὰ πολεμοῦνται. Δύσκολος ἀγώνας, ὁ δυσκολώτερος πού μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ γεμάτος δόξα ὅταν μᾶς φέρῃ στὴ νίκη. Ἔχουμε νὰ παλαίψουμε μὲ τὸ πιὸ ἀνελέητο ἀγρίμι, τὸ σῶμα μας, καὶ μὲ τὰ σῶματα ἄλλων ἐκείνων πού μᾶς περιστοιχίζουσιν. Στὸν νόμον τῆς βλῆς εἶναι ὑποτεταγμένοι καὶ αὐτοί, τὸν νόμον τῆς βλῆς ὑπηρετοῦν, στίς πιὸ πολλές τους στιγμές. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνομε; Ἐνα καὶ μόνον. Ὅπως τὸν ἑαυτὸ μας, ἔτσι καὶ τοὺς ἄλλους μὲ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης πρέπει νὰ τοὺς δαμάσομε, μὲ τὴν ἀγάπην νὰ τοὺς φέρουμε κοντὰ μας καὶ νὰ πάμε κοντὰ τους. Ἄλλος δρόμος δὲν ὑπάρχει. Εἶναι ὁ μόνος καὶ ὁ καλύτερος. Γιατί ἐκεῖνος πού μπῆκε σ' αὐτὸν βρῆκε τὴν εὐτυχία.

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

τὸ πρᾶγμα αὐτό. Περισσότερα κι' ἀπὸ τοὺς ἀγέρηδες πού τριχυμίζουσι τὴ θάλασσα εἶναι τὰ κύματα πού φουρτου-
νιάζουσι τὴν ψυχὴ τοῦ ἱερωμένου.

IX.

Καὶ πρῶτο ἀπ' ὅλα ὁ φοβερὸς καὶ τρομερὸς σκό-
πελος τῆς ματαιοδοξίας· πού εἶναι τρισχειρότερος ἀπὸ
αὐτοὺς πού τερατοουργοῦσι οἱ μυθοπλάστες.

211. Γιατὶ ἐκεῖνον κατῶρθωσαν πολλοὶ νὰ τὸν προσ-
περάσουσι καὶ νὰ σωθοῦσι ἄβλαβοι· γιὰ μένα ὅμως τὸ
πρᾶγμα αὐτὸ εἶναι τόσο πολὺ δύσκολο, πού καὶ τώρα
ἀκόμη πού καμμιὰ ἀνάγκη δὲν μὲ σπρώχνει σ' αὐτὸ τὸ
βάραθρο, νὰ μὴ μπορῶ ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὸν φόβο. Κ'
ἐκεῖνος πού θὰ μοῦ ἐμπιστευότανε τὸ λειτούργημα αὐτό,
θὰ μὲ παράδινε σίγουρα, μὲ τὰ χέρια μου δεμένα πισθά-
γκωνα στὰ θηρία πού κατοικοῦνε σ' ἐκεῖνο τὸ σκόπελο,
γιὰ νὰ μὲ κατασπαράζουσι τὴν πᾶσαν ἡμέραν.

213. Ποιὰ λοιπὸν εἶναι τὰ θηρία αὐτά; Ὁ θυμὸς, ἡ
μελαγχολία, ὁ φθόνος, ἡ ἔριδα, οἱ διαβολές, οἱ κατηγό-
ριαι, τὸ ψέμμα, ἡ ὑποκρισία, οἱ ἐπιβουλές, οἱ ἀναθεμα-
τισμοὶ γι' ἀνθρώπους πού σὲ τίποτα δὲν ἔβλαψαν, ἡ
χαρὰ γιὰ τὸν ἠθικὸν ξεπεσμόν συλλειτουργῶν, ἡ λύπη γιὰ
τὴν εὐδοκίμησίν τους, ἡ δίψα γιὰ ἐπαίνους, ἡ λαχτάρα
γιὰ τιμῆς (κι' αὐτὸ μάλιστα εἶναι, πού περισσότερο
ἀπὸ καθετὶ ἄλλο ξεστρατίζει τὴν ψυχὴν μας), κηρύ-
γματα πού γίνονται ἀπλῶς γιὰ εὐχαρίστηση, κολακείαι
δουλικές, ἐξευτελισμέναι θωπεῖαι, καταφρόνησι τῶν
φτωχῶν, περιποίησι τῶν πλουσίων, τιμῆς χωρὶς νόημα,
καὶ καλωσύνας πού φέρνουσι βλάβην, καὶ πού εἶναι ἐπι-
κίνδυναι καὶ γι' αὐτοὺς πού τίς κάνουν καὶ σ' αὐτοὺς
πού τίς δέχονται, φόβος δουλικός, πού ταιριάζει σὲ
μηδαμινὰ ἀνδράποδα, ἔλλειψη γενναιοψυχίας, καὶ τα-
πεινότητα πού ἔχει ἐπίφασιν μεγάλη μονάχη, δὲν ἀντα-
ποκρίνεται καθόλου στὴν πραγματικότητα καὶ πού ὁ ἔλεγχ-
χος καὶ ἡ ἐπιτίμησι ἔχουσι ἐξοστρακισθῆ· μᾶλλον δὲ γιὰ

τούς φτωχοὺς μὲν γίνονται πέραν ἀπὸ κάθε μέτρο· γιὰ τοὺς ἰσχυροὺς ὅμως πού ἀσκοῦν κάποια ἐξουσία δὲν τολμᾷ οὔτε τὰ χεῖλη της ν' ἀνοίξῃ.

214. Γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ θηρία κι' ἀκόμα περισσό-
τερα ἀπ' αὐτά, ζοῦνε στὸ σκόπελο αὐτό, κ' ἐκεῖνοι πού
μια φορὰ θὰ πιασθοῦν εἶναι μοιραῖο νὰ καταντήσουν σὲ
τέτοια σκλαβιά σ' αὐτά, ὥστε, γιὰ ν' ἀρέσουν στὶς γυ-
ναῖκες, καὶ νὰ κάνουν συχνὰ πολλά, πού δὲν εἶναι σωστό
οὔτε νὰ τ' ἀναφέρῃ κανεὶς.

215. Γιατὶ ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ τίς ἀποκλείει ἀπὸ τὸ
λειτούργημα αὐτό· ἐκεῖνες ὅμως κάνουν κάθε τρόπο γιὰ
νὰ μπάσουν τὸν ἑαυτό τους· κ' ἐπειδὴ μόνες τους δὲν
κατορθώνουν τίποτα, ἐπιχειροῦν τὰ πάντα διὰ μέσου
τρίτων· κ' ἔχουν ἀποκτήσει τόση δύναμη, πού κατὰ τὴν
ἀρέσκειά τους νὰ διορίζουν καὶ νὰ παύουν ὅσους θέλουν
ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς.

216. Καὶ ἄνω-κάτω (ἀπαράλλακτα ὅπως τὸ λέει ἡ
παροιμία βλέπει κανεὶς νὰ γίνωνται τὰ πάντα)· κυβερ-
νοῦν τοὺς ἄρχοντες οἱ ὑπηκόοι των· καὶ μακάρι νάτανε
ἄνδρες· μὰ κυβερνοῦν αὐτές, πού δὲν τοὺς ἔχει ἐπιτρα-
πῆ οὔτε καὶ νὰ διδάσκουν. Τί λέω νὰ διδάσκουν; ὁ
μακάριος Παῦλος δὲν ἔδωκε σ' αὐτές τὸ δικαίωμα οὔτε
λέξι νὰ βγάζουν στὴν Ἐκκλησία. Κ' ἐγὼ ἄκουσα
κάποιον νὰ λέῃ, ὅτι τέτοιο θάρρος τοὺς ἔδωκαν, ὥστε καὶ
νὰ κάνουν ἐπιτιμητικὲς παρατηρήσεις στοὺς προϊστα-
μένους τῶν Ἐκκλησιῶν· καὶ νὰ τοὺς προσβάλλουν
βαναυσότερα παρὰ οἱ ἀφέντες τοὺς δούλους τους.

217. Κι' ἄς μὴ νομίση κανεὶς, ὅτι ἐγὼ δὲν ἐξαίρω
κανένα στὶς κατηγορίες πού εἶπα. Γιατὶ εἶναι, καὶ ὑπάρ-
χουν πολλοί, πού κατάρθωσαν νὰ ξεγλυστρήσουν ἀπὸ τὰ
δίκτυα αὐτά· κι' ἀπ' αὐτοὺς πού πιάσθησαν πολὺ περισ-
σότεροι.

X.

218. Ἄλλὰ οὔτε καὶ θὰ μποροῦσα νὰ κατηγορήσω
τὴν ἱερωσύνη γι' αὐτές τίς ἀθλιότητες· ἄς μὴ μουρθη
ποτέ τέτοια τρέλλα. Γιατὶ αὐτοὶ πού ἔχουν τὰ λογικά

τους οὔτε κ' ἐνοχοποιοῦν οὔτε καὶ τιμωροῦν ποτέ τους τὸ σίδερο γιὰ τὸ φόνο, οὔτε γιὰ τὴ μέθη τὸ κρασί, μηδὲ τὴν παλληκαριά γιὰ τὴν ἀλόγιαστη τόλμη, οὔτε τὴ σωματικὴ ρώμη γιὰ τὴν πρόστυχη συμπεριφορά· παρὰ αὐτοὺς ποὺ δὲν χρησιμοποιοῦνε ὅπως πρέπει τὰ δῶρα ποὺ τᾶχει χαρίσει ὁ Θεός.

219. Θὰ μπορούσε μάλιστα, καὶ μ' ὅλο της τὸ δίκιο, νὰ μᾶς κατηγορήσῃ ἢ Ἰερωσύνη, πὼς δὲν δείχνουμε γι' αὐτὴν σωστὴ κατανόηση. Γιατὶ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ αἰτία τῶν κακῶν ποὺ σᾶς εἶπα, ἀλλὰ ἐμεῖς, ποὺ ὅσον αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ χέρι μας, τὴν κατερρυπάνουμε μὲ ἀμέτρητες βρωμισιές, μὲ τὸ νὰ τὴν ἐμπιστευώμαστε σὲ τυχαίους ἀνθρώπους. Κι' αὐτοὶ χωρὶς νὰ μάθουν καλὰ πρωτῆτερα τὴν ψυχὴ τους, καὶ χωρὶς νὰ προσέξουν στὴ σπουδαιότητα τοῦ πράγματος δέχονται μὲν πρόθυμα τὸ ἀξίωμα ποὺ τοὺς προσφέρεται, ὅταν δὲ ἔλθῃ ἡ στιγμή νὰ τὸ ἐξασκήσουν, ζαλισμένοι ἀπὸ τὴν ἄγνοιά τους, γεμίζουν ἀπὸ ἀτελείωτα κακὰ τὸν κόσμον, ποὺ τοὺς τὸ ἐμπιστευθήκανε.

220. Αὐτὸ δηλαδή, αὐτὸ ποὺ καὶ σ' ἐμένα ὀλίγον ἔλειψε νὰ γίνῃ· ἐάν δὲν μ' ἀποτραβοῦσε γρήγορα ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς κινδύνους ἐκείνους· ἐπειδὴ ἔλυπῆθηκε καὶ τὴν ἐκκλησία του κ' ἐμένα.

221. Ἡ πὲς μου, ἀπὸ ποῦ ἄλλοῦ νομίζεις ὅτι γεννιοῦνται οἱ τόσες καὶ τόσες ἀναταραχὲς στὶς Ἐκκλησίες; Γιατὶ ἐγὼ ἔχω τὴν γνώμη πὼς δὲν προέρχονται ἀπὸ ἄλλοῦ, παρὰ ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ ἐκλογὲς καὶ οἱ προτιμήσεις γιὰ τοὺς προεστῶτες γίνονται ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε.

222. Γιατὶ τὸ κεφάλι ποὺ θᾶπρεπε νᾶναι πάρα πολὺ γερὸ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ κυβερνᾷ τὴ βλαβερὴν ἀνάδοση ποὺ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο κάτω σῶμα, ὅταν τύχῃ νᾶναι καὶ τὸ ἴδιο αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἄρρωστο, μὴ ἔχοντας τὴ δύναμη ν' ἀνταχθῇ στὶς νοσογόνες ἐκεῖνες προσβολές, γίνεται κι' αὐτὸ περισσότερον ἄρρωστο, παρ' ὅτι ἦτανε, καὶ συμπαρασύρει μαζί του στὴν καταστροφή καὶ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα.

223. Καὶ γιὰ νὰ μὴ συμβῆ καὶ τώρα τὸ ἴδιο ὁ Θεὸς με διετήρησε στὴ τάξι τῶν ποδιῶν, ποὺ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς μούλαχε νάχω.

224. Ὑπάρχουν βέβαια, ὦ Βασίλειε, κι' ἄλλα πολλὰ πάρα πολλὰ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἀνέφερα, ποὺ πρέπει νὰ τάχη ἕνας ἱερωμένος· ποὺ ἐγὼ ὅμως δὲν τάχω· καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου αὐτό. Νᾶναι δηλαδή — ἀπὸ κάθε μεριά — ὀλοκάθαρα ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία τοῦ πράγματος αὐτοῦ.

225. Γιατὶ ἂν τύχη νάχη λαχτάρα γιὰ τὸ ἀξίωμα αὐτό, ὅταν θὰ τ' ἀποκτήσῃ, τοῦ ἀνάβει δυνατώτερη τὴ φλόγα καὶ τὸν κυριεύει τόσο ὀλοκληρωτικά, ποὺ γιὰ νὰ τὸ διατηρήσῃ ἀσφαλισμένο ὑπομένει ἄμετρα κακὰ· ἔστω κι' ἂν παραστῆ ἀνάγκη νὰ κολακέψῃ, ἢ καὶ ν' ἀνεχθῆ κάτι τὸ ἀνάξιο καὶ τὸ ταπεινωτικό, ἢ καὶ νὰ ξοδιάσῃ ἀκόμα πολλὰ χρήματα.

226. Καὶ γιὰ νὰ μὴ φανῶ σὲ μερικοὺς πὼς λέω πράγματα ἀπίστευτα, ἀντιπαρέρχομαι αὐτῇ τῇ στιγμῇ τὸ γεγονός, πὼς μερικοὶ καὶ με φόνους ἀκόμη ἐγέμισαν τὴν Ἐκκλησία, κι' ὅτι γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὸ ἀξίωμά τους καὶ πολιτεῖες ἀναστάτωσαν.

227. Θᾶπρεπεν ὅμως, πιστεύω, τόσοσ νᾶναι ὁ φόβος μας γιὰ τὸ πρᾶγμα αὐτό, ὥστε κ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ν' ἀποφεύγωμε τὸ βᾶρος του· κι' ἀφοῦ τ' ἀποκτήσωμε, νὰ μὴν περιμένωμε τίς κρίσεις τῶν ἄλλων, ἂν μᾶς συμβῆ κάποτε νὰ διαπράξωμε κάποιαν ἁμαρτία ποὺ νὰ συνεπάγεται καθαίρεση· ἀλλὰ νὰ προλάβωμε μόνοι ν' ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὸ ἀξίωμα αὐτό. Γιατί, ἂν συμπεριφερθοῦμε ἔτσι, εὐλογο εἶναι νὰ προκαλέσωμε καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Τὸ νὰ ἐπιμένωμε ὅμως νὰ κρατοῦμε, παρὰ τὸ πρέπον, τὸ ἀξίωμα, σημαίνει πὼς θέλωμε νὰ στερήσωμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀπὸ κάθε συγχώρεση καὶ νὰ προκαλέσωμε ἀκόμη περισσότερο τὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, προσθέτοντας καὶ δεύτερην ἁμαρτία πολὺ χειρότερη. Ἄλλὰ κανεὶς δὲν θὰ τάνεχθῆ ποτέ του. Γιατὶ ἀλήθεια

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΠΑΛΑΤΙΑ

Δέκα ολόκληρους αιώνες βάσταξε ἡ μεγάλη κατάνυξις, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες γιορτάζανε τὰ Χριστούγεννα στὰ μεγαλοπρεπέστατα παλάτια τους. Σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου καὶ σὲ καμιὰ ἄλλη ἐποχὴ δὲν ἐγιορταστήκανε μὲ πῶς μεγάλη λαμπρότητα, καὶ μὲ περισσότερὴ θρησκευτικὴ συγκίνησι οἱ γιορτὲς τῆς θείας Γέννησης τοῦ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ὅσο στὸ ἱστορικὸν ἐκεῖνο κέντρο τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Γιατὶ τὸ Παλάτι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων στὸ κατάγιαλο τοῦ Βοσπόρου ἦτανε τότε τὸ μεγάλο κέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀπὸ τὴν ἁγιασμένη Βηθλεέμ, τὴ μάνα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπου φανερώθηκε ὁ Σωτῆρας τῆς ἀνθρωπότητος, μεταλαμπαδεύθηκε στὰ βυζαντινὰ παλάτια τοῦ Βοσπόρου ἡ ἀποκαλυπτικὴ ἰδέα τοῦ Χριστιανισμοῦ· καὶ γιὰ κάμποσους αἰῶνες ὑπῆρξε τούτα, ἡ Θεοφρουρητὴ Κιβωτὸς ποὺ ἐφύλαξε τὴν ἁγία μας κληρονομιά. Γιατὶ ὁ Αὐτοκράτορας ἦτανε ὁ ἄγρυπνος φύλακας τῶν πραγματικῶν ἱερῶν παραδόσεων, αὐτὸς ἦτανε ὁ ὑπέρμαχος τῆς ἀπαραχάρακτης πίστεως, αὐτὸς ἦτανε ἰσαπόστολος, ὁ Χριστὸς Κυρίου ἐπάνω στὴ γῆ.

Κι' ὅπως τὸ θεῖο βρέφος ἔφερε τὴ σωτηρίαν στὸν κόσμον, ἔτσι καὶ ὁ χριστιανὸς Αὐτοκράτορας ἄπλωνε τὴν προστασίαν του σ' ὀλάκερὴ τὴν οἰκουμένη. Κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ τῆς Βασιλείας του σωζότανε τὸ ἀνθρώπινον γένος· καὶ χωρὶς αὐτὴν, οἱ ἄνθρωποι ἦτανε χαμένοι. Ἡ γῆ ποὺ ἀνῆκε στὸν Αὐτοκράτορα ἦτανε ἡ πολιτισμένη Οἰκουμένη· ἡ ἄλλη γῆ, ἔξω ἀπὸ τὸ βασιλικὸν τους σκῆπτρον, ἦτανε ἡ ἔρημος. Οἱ Βυζαντινοὶ ἦτανε ὁ περιούσιος λαὸς καὶ ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία ἓνα πανύψηλον δέντρο ποὺ μὲ τὰ κλαδιά του σκέπαζε ὀλάκερὴ τὴν οἰκουμένη. Στὸν ἥσιο τοῦ

εἶναι φοβερό, πολὺ φοβερό τὸ νὰ ἐπιθυμῆ κανένας τὴν τιμὴν αὐτὴν.

228. Καὶ δὲν τὸ λέω αὐτό, ἐπειδὴ τάχα ἔχω ἀντίθετη γνώμη πρὸς τὸν μακάριο Παῦλον, ἀλλὰ τοῦναντίον, καὶ συμφωνῶντας ἀπόλυτα μὲ τὰ λόγια του. Γιατὶ τί λέει ἐκεῖνος; «Ἐὰν κάποιος ὀρέγεται τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, καλὸ πρῶγμα ἐπιθυμεῖ». Ἐγὼ δὲ δὲν εἶπα πὼς εἶναι φοβερό τὸ νὰ ἐπιθυμῆ κανεὶς τὸ πρῶγμα αὐτό, ἀλλὰ τὴν ἀυθεντία του καὶ τὴν δυναστείαν του.

ΘΕΟΔΟΣΗΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

δέντρου ἐκείνου εὗρισκε τὸ ἀνθρώπινο γένος τῆ σωτηρία του καὶ τὴν εἰρήνην του.

Σε ποῖο λοιπὸν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου θὰ μπορούσανε νὰ γιορταστοῦν μεγαλοπρεπέστερα οἱ χαρμύσυνες μέρες τῆς Γέννησης παρὰ στ' ἁγιασμένο Παλάτι; Ποιὸς ἄλλος ἦτανε προωρισμένος νὰ τις γιορτάσῃ κατανουκτικώτερα παρὰ ὁ Αὐτοκράτορας, ποῦ ἦτανε τὸ κοινὸν ὄλων τῶν ὑπηκόων ἀγαθὸν καὶ ὁ τοποτηρητῆς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς; Τὸ στέμμα καὶ τὰ ἐμβλήματα τοῦ αὐτοκράτορα ἦτανε ἱερὰ καὶ τὰ φορέματά του ἐπίσης· ἱερὸ ἦτανε κάθε πρᾶμα ποῦ τὸν ἀκαμπούσε· ἱερὸ ἦτανε καὶ τὸ παλάτι, ὅπου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ μεγαλοπρεπέστατος γιορτασμός.

Τις μέρες τῶν μεγάλων ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὰ Φῶτα, τὸ Πάσχα, τὰ Χριστούγεννα, τ' ἁγιασμένο Παλάτι λαμποκοποῦσε ὀλάκερο ἀπὸ τὰ φῶτα· κ' ἀντηχοῦσε ἀπ' τοὺς ἱεροὺς ὕμνους τῶν θρησκευτικῶν πανηγυριῶν. Οἱ μεγαλοπρεπεῖς ἐκκλησιαστικὲς ἱεροτελεστίες τῆς Ἀγίας Σοφίας, τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τῶν δυὸ μεγάλων ἱερῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συνεχιζότανε στὸ Παλάτι. Ὅτι δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ στὴν ἐκκλησιά, γινότανε στὸ Παλάτι. Ὁ Αὐτοκράτορας δεχότανε, σὰν νὰ γιόρταζε ὁ ἴδιος ἀφοῦ αὐτὸς ἦτανε ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, τοὺς ἄρχοντες τοῦ Καάτους κ' ὅπως συνηθιζότανε τοὺς ἐμοίραζε καὶ δῶρα. Ἐπακολουθοῦσανε γιορτὲς καὶ πανηγύρια καὶ παιγνίδια, συμπόσια, ὄχι μοναχὰ γιὰ τοὺς ἄρχοντες ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ φτωχὸ ἀπλὸ λαὸ ἀκόμα. Ὅλοι ἔπρεπε κατὰ τις ἅγιες κεῖνες ἡμέρες νὰ γευματίσουν μαζὶ μὲ τὸν Βυζαντινὸν Αὐτοκράτορα, τὸν ἀντιπρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀπάνου στὴ γῆ.

Καὶ ἦτανε τις μέρες τῆς θείας Γέννησης ἐξαιρετικὰ μεγαλοπρεπεῖς καὶ κατανουκτικὲς οἱ διάφορες τελετές. Ὅταν ἔβγαιναν οἱ Βασιλεῖς ἀπὸ τὸ Παλάτι, γιὰ νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησιά, ὁ λαὸς τοὺς ὑποδεχότανε, ὅπως κάθε φορά, παραταγμένοι σ' ὀμάδες· καὶ μὲ ὕμνους, ποῦ ὕμνοῦσανε τις μεγάλες μέρες τῶν Χριστουγέννων. Οἱ δρόμοι ἦτανε στρωμένοι μὲ πολύχρωμα χαλιά, σκεπασμένοι μὲ πριονίδια ἀπὸ μυρωδᾶτα ξύλα καὶ στολισμένοι μὲ κισσό, δάφνη, μυρσίνα καὶ δεντρολίβανο. Ἡ ἀκολουθία διέβαινε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δρόμους καὶ σταματοῦσε σ' ὀρισμένα μέρη, ὅπου οἱ πρεσβεῖες τῶν δήμων, δηλαδὴ τοῦ λαοῦ, ἀπαντέχουνε τὸν Αὐτοκράτορα γιὰ νὰ τὸν δοξάσουνε, νὰ τὸν χειροκροτήσουνε, καὶ νὰ ὕμνολογήσουνε μὲ τὰ ὄργανά τους. Αὐτὸ γινότανε βεβαίως κάθε φορά ποῦ ἔπερνούσανε οἱ Αὐτοκράτορες, γιὰ νὰ πᾶνε στὶς ἐκκλησιές. Ἀλλὰ τὰ Χριστούγεννα οἱ ὕμνολογίες τῶν δήμων ἦτανε ζωηρότερες καὶ σπουδαιότατες. Μᾶς εἶναι ὅμως ἄγνωστοι δυστυχῶς ἀκόμη οἱ ὠραῖοι ὕμνοι, ποῦ ἔφελνε ὁ λαὸς στοὺς δρόμους, καὶ δὲν μῆχανε γι' αὐτὸ μέσα στὸ ὕμνολόγι τῆς Ἐκκλη-

σίας. Καὶ ὀλίγους μόνον γνωρίζομε. Προτοῦ νὰ φτάσῃ π. χ. ὁ Αὐτοκράτορας, ὁ λαὸς ἔψελνε: «Ἄσπῆρ τὸν ἥλιον προμηνύει ἐν Βηθλεὲμ Χριστὸν ἀνατείλαντα ἐκ Παρθένου»· σὺν ἔφτανε ὁ Αὐτοκράτορας ἀρχίζανε νὰ τὸν ζητωκραυγάζουνε μὲ ρυθμὸ. Ὑστερα ἔκανε τὸν ὠρισμένο σταθμὸ κι' ὁ λαὸς ἔψελνε: «Ὁ ἀμήτωρ ἐν οὐρανοῖς ἀπάτωρ τίκτεται ἐπὶ τῆς γῆς», καὶ «Ὁ φωτουργὸς τῶν ἀνθρώπων φιλόθρωπος καταδέχεται ἄνθρωπος γεννηθῆναι». Καὶ σὲ κάθε σταθμὸ ποῦ κἀνανε οἱ Βασιλεῖς ὁ λαὸς ἔψελνε ὕμνους τῶν Χριστουγέννων, ποῦ τοὺς ἀκολουθοῦσανε ζητωκραυγές. Οἱ ὕμνοι ψαλλόντανε μὲ ρυθμὸ κι' ἐκκλησιαστικὴ μελωδία· καὶ μαζὶ παίζανε καὶ τὰ μεγάλα ἀσημένια ὄργανα, ποῦ εἶχε κάθε τμῆμα τοῦ δήμου, τοῦ λαοῦ. Τὰ ἐτοιμάσματα ποῦ γινότανε στὸ ἱερὸ Παλάτι κι' οἱ ὑποδοχῆς τῶν μεγιστάνων καὶ τὰ διάφορα ἑορταστικὰ ἔθιμα ποῦ ἐπακολουθοῦσαν στὸ Παλάτι εἶναι πολυδιήγητα. Γιατὶ μὲ λεπτομέρεια εἶχανε κανονιστῆ «ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν κατὰ σάρκα γεννήσεως».

Τὸ ὁμορφότερο ἀκόμα μέρος ἀπὸ τίς γιορτές αὐτὲς τῶν Χριστουγέννων ἦτανε αἱ δεξιώσεις ποῦ ἔδινε στὸ ἱερὸ Παλάτι ὁ Αὐτοκράτορας. Ἀλλὰ κι' ὅλο τὸ Δωδεκάμερο προσκαλοῦσε σὲ ἐστίαση μαζὶ τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ λαὸ τῆς Κωνσταντινουπόλης. «Ὅλοι οἱ μεγάλοι τοῦ κράτους, ἀλλὰ κι' ὅλες οἱ κοινωνικὲς τάξεις ἀκόμα καὶ οἱ πλέον φτωχοὶ ἐπαιρναν μέρος σὲ κεῖνο τὸ φαγοπότι μαζὶ μὲ τὸν Αὐτοκράτορα. Οἱ φιλόχριστοι βασιληάδες ἐδεχοντο τὸν περιούσιον λαὸ τους νὰ ἔλθουνε καὶ νὰ φᾶνε μαζὶ τους, «ἐν ταύτῃ τῇ λαμπρᾷ καὶ περιδόξῳ τῶν Χριστοῦ γενεθλίων ἡμέρα». Ἀνάμεσα δὲ στοὺς ἄλλους ὕμνους καὶ ἐπευφημίες στὰ αὐτοκρατορικὰ γεύματα ἀκουγότανε ἕξαφνα ὁ διπλὸς χορὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, οἱ ψάλτες οἱ Ἁγιοσοφῖτες καὶ οἱ Ἀποστολιτες, νὰ ψέλνουνε τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ καταनुκτικώτατον ὕμνον τῆς νύχτας τῶν Χριστουγέννων.

«Ἡ Παρθένος σήμερον

τὸν ὑπερουσίον τίκτει,

καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον

τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει,

Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων

δοξολογοῦσι,

Μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος

οδοιποροῦσι,

δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη

παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰνῶνων Θεός».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

“ΓΕΝΝΗΘΗΤΩ ΤΟ ΘΕΛΗΜΑ ΣΟΥ,,

«Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς...».

Ἐπροσμέτρητο εἶναι τὸ πνευματικὸν βάθος, ποῦ ἔχουνε τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Κυριακῆς προσευχῆς. Καὶ εἶναι ὅλως διόλου ἀδύνατο νὰ τὰ κατανοήσῃ καὶ νὰ τὰ αἰσθανθῇ, ὅποιος δὲν ἔχει ἀρχίσει νὰ οἰκοδομῇ προσεκτικὰ τὴν ἠθικὴν του προσωπικότητα.

Μόνον ἂν ἡ ἐσωτερικὴ μας αἰσθησις ἔχει φωτισθῆ ἀπὸ τὸ ἄκτιστο φῶς τῆς θείας σοφίας, κ' ἔχομε κάπως ἐντυπισθῆ τὴν ἄφραστην ἁρμονία τοῦ Σύμπαντος, τότε καὶ μόνον ἠμπορεῖ ν' ἀναβρῶσῃ ἕως τὰ χεῖλη μας ἡ προσευχὴ αὐτὴ. Καὶ τότε μόνον ἠμπορεῖ νὰ μᾶς γίνῃ ἀστείρευτη πηγὴ ἠθικῆς υγείας. Καὶ ἄρτος ζωῆς, ποῦ νὰ ἐκτρέφῃ τὴν ἀγωνιστικὴν μας διάθεσιν γιὰ τὸ καλόν.

* *

Γιατὶ ἡ εὐχὴ αὐτὴ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ ὁμολογία μας, πῶς ἡ φυσικὴ καὶ ὀντολογικὴ μας πραγματικότητα εἶναι βολετὸ ν' ἀλλάξῃ καὶ νὰ μετασχηματισθῇ σὲ πνευματικὴ. Καὶ ἡ τάξις τ' Οὐρανοῦ νὰ γίνῃ καὶ τάξις τῆς Γῆς μας αὐτῆς.

Κ' ἐπειδὴ ἡ πίστις εἶναι τὸ σπέρμα ὅλων τῶν θαυμάτων καὶ μπορεῖ, ὅπως εἶπεν ὁ Χριστός, νὰ μετακινήσῃ καὶ βουνά, θ' ἀποκτήσομε ἔτσι μιὰ νέα συνείδησις. Τῇ συνείδησιν τῆς ἀναγκαιότητος τῆς ἀγάπης, ποῦ μόνον μ' αὐτὴ ἐξαγιάζεται καὶ πνευματοποιεῖται ἡ ζωὴ. Καὶ μόνο μὲ τὴν δοθῆθεὶα τῆς ἠμποροῦμε νὰ ψηλαφίσωμε, κατὰ κάποιον τρόπο, μὲ τὴν πνευματικὴν μας ἀφή, τὴν μυστικὴν οὐσίαν καὶ τὸ νόημα τῆς θεότητος. Γιατὶ μονάχα ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ἀνελέητος πόλεμος κατὰ τοῦ κακοῦ, μποροῦν νὰ μᾶς χαράξουν ἕνα δρόμον πρὸς τὸ ἀγαθόν. Ποῦ ταυτίζεται ἐννοιολογικὰ μὲ τὸν Οὐρανόν.

* *

Ἐὰν ἔχομε λοιπὸν τὰ μάτια μας γυρισμένα πάντα πρὸς τὰ γαλάζια τοῦ βᾶθου. Προαιώνιοι εἶναι οἱ δεσμοὶ ποῦ μᾶς συνδέουν μὲ τὸν Οὐρανόν. Ἀπὸ τὸ δάκρυ του συντηροῦνται τὰ φυτὰ καὶ τὰ λουλούδια τῆς Γῆς. Κι' ἀπὸ τίς μαρμαρυγὰς τῶν ἀστρῶν του παίρνουν τὸ θεσπέσιον ἄρωμά τους. Καὶ κάθε εὐγενικὴ ἰδέαν κ' ὅλα τὰ θαθεῖα καὶ ἅγια συναισθήματα, ποῦ ἀξιοποιοῦν τὸν ἀχάριστο μόχθον μας, ἀπὸ ἐκεῖ κρυφογλυστοῦν σὰν χρυσοσκονὴν, ποῦ πασπαλίζει τὴ σκοτεινὴν μας ὑπαρξιν καὶ τὴν κάνει νὰ λάμπῃ καὶ ν' ἀστραφτοκοπᾷ.

“Οποιος δὲν στρέφεται πρὸς τὸν Οὐρανὸν, ὅποιος δηλαδὴ δὲν εἶναι ἀδυσώπητος ἀπέναντι στοῦ κακοῦ, αὐτὸς φανερώνει πῶς δὲν εἶναι πνευματικὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν θέλει καὶ δὲν λαχταρᾷ νὰ γίνῃ καὶ στὴ Γῆ μας, ὅπως καὶ στὸν Οὐρανὸν, τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θὰ μείνῃ ἄφτερο· καὶ θὰ καταντήσῃ βαρὺ σὰν μολύβι. Καὶ στὴν καρδιά τοῦ θὰ νοιώθῃ τὴν ἐρημιὰ καὶ τὴν παγωνιά τῶν πόλων τῆς Γῆς.

* *

Οὐρανὸς πάει νὰ πῆ ἐμπειρία τοῦ ἀγαθοῦ. Καὶ ὄνειροπόληση. Καὶ φτερά. Κι’ ὅπως ὅσο δυνατώτερα εἶναι τὰ φτερά, τόσο καὶ μακρυνώτερο εἶναι τὸ πέταγμα· ἔτσι, ὅσο βαθύτερη εἶναι ἡ ὄνειροπόληση, τόσο καὶ περισσότερο μᾶς ἀποκαλύπτεται ἡ ἀόρατη πραγματικότητα. Πρέπει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, μ’ ἐντελῶς ἐλεύθερη τὴν ἐκλογή του, νὰ γνοιάζεται μ’ ἀκοίμητην ἐγνοια, πῶς ν’ αὐξήσῃ τὸν πνευματικὸ τοῦ πλοῦτο· καὶ πῶς θὰ δυναμώσουν τὰ νοητικά του φτερά, γιὰ νὰ τὸν φέρουν ὀλοένα καὶ πρὸς πλησιέστερα πρὸς τὸ Θεὸ καὶ πρὸς τὴ Βασιλεία του, τὴ Βασιλεία δηλαδὴ τῶν Οὐρανῶν. Κι’ αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τὴν ἐπιφανειακὴ μονάχα καὶ τὴ χωρὶς κανένα βάθος στάσι τοῦ ἀπέναντι στοῦ κακοῦ· ἀλλὰ πρέπει ν’ ἀγωνισθῇ γιὰ νὰ ξεδιώσουν ἀπὸ μέσα του καὶ οἱ ρίζες του καὶ κάθε φύτρο του. Μόνον ἔτσι, καὶ μόνο μὲ μιὰ τέτοια ἐπαναστατικὴ στάσι, θὰ ἀισθανθῇ νὰ ριζώνῃ καὶ νὰ φυλλομανᾷ στὴν ψυχὴ του, σὰν δρῦ ἀκατάλυτο, ἡ δύναμη καὶ ἡ ὠραιότητα τοῦ ἀγαθοῦ. Καὶ μόνον ἔτσι θὰ μπορῇ νὰ μεταδίῃ καὶ στοὺς ἄλλους ὅ,τι αὐτὸς πιστεύει· κι’ αὐτῇ, πιστεύω, εἶναι ἡ βαθύτερη ἐγνοια τοῦ «γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς».

* *

Ἄλλοιῶτικα, ὅταν γνοιάζεται κανένας γιὰ τίς ὀλικές του μονάχα ἀνάγκες, εἶναι σὰν νὰ κτίζῃ γύρω του τετράψηλους τοίχους, ποὺ θὰ τοῦ κρύψουν στοῦ τέλος ὀριστικὰ τὸν Οὐρανὸν. Μὰ τότε, ὅπως τὸ ψάρι δὲν ζῆ ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ, ἔτσι θὰ νεκρωθῇ καὶ θὰ πάθῃ ἀπὸ ἠθικὴ καὶ ἀπὸ πνευματικὴν ἀσφυξία ἡ ψυχὴ ἐκεῖνη, ποὺ θὰ τῆς λείψῃ τ’ ἀγνάντεμα τ’ Οὐρανοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀναμφισβήτητη ἀλήθεια· ποὺ εἶναι καρπὸς ὄχι μονάχα τῆς γνώσης καὶ τῆς κατανόησης· ἀλλὰ καὶ τῆς ἐμπειρίας ποὺ ἔχει βιωθῇ. Ἐκεῖνο ποὺ πληθαίνει τὸ μέσα μας πλοῦτος εἶναι ἡ μίμηση τῆς τάξης τ’ οὐρανοῦ. Νὰ καταγγέλνωμε δηλαδὴ κάθε στιγμὴ τὸ ψέμμα, ὅπου τὸ βλέπομε, κι’ ὅπου τὸ συντυχαίνομε. Νὰ τὸ νοιώθωμε, ἔστω καὶ μὲ πόνου καὶ μὲ ὀδύνη μας μεγάλῃ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΘΟΝ

Αὐτὰς τὰς ἡμέρας, τέλος, κατέπαυσεν ὁ χιονώδης καιρός, ἀφοῦ, ἐπὶ μῆνα σχεδόν, ἀνεστάτωσε τὸ πέλαγος καὶ τοὺς ἐλαιῶνας τῆς γῆσου, ἀπέκλεισε δέ, μὲ τὴν συνεχῆ βροχὴν του, τῆς τρέταις τῆς Τσεσμελήδικες μὲ τῆς ἄσπραις ψαροπούλαις των ὁποῦ κομίζουσι τὴν ἀλιεῖαν εἰς τὸν Βόλον, καὶ ἐγέμισε τὴν ἀτμόσφαιραν βοήν συνταρακτικὴν, πότε ξεσπῶσαν εἰς μυκηθμούς, καὶ πότε ξεθυμαίνουσαν εἰς ἀρμονίαν αὐλῶν μετὰ χορδῶν καὶ τυμπάνων. Οἱ ἀνθρωποὶ εἶχον διακόψει τὰς ἐργασίας των, συμμαζευθέντες εἰς τὰς

νὰ λυώνη γύρω μας καὶ μέσα μας, σὰν τὸ κερὶ στὴ φωτιά· νὰ ξεχωρίζουμε τὸ φῶς μέσα στὰ πηχτὰ σκοτάδια ποὺ μᾶς κυκλῶνουν· κι' ὅλο νὰ ζητᾶμε ν' ἀποκτήσωμε κ' ἐμεῖς, ὅπως τὰ μυρμηγκία καὶ τὰ μεταξοσκουλήκια φτερά, γιὰ νὰ ἡμποροῦμε νὰ ὑψωθοῦμε πρὸς τὸν οὐρανὸ τῆς καλωσύνης, τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ὁμορφιάς...

* *

Ἄς μὴ μᾶς τυφλώνουν οἱ τιμές, οἱ ἀπολαύσεις καὶ τὰ λογιῆς λογιῆς ἀποκτήματα τοῦ κόσμου. Ἄς τὰ γευῶμαστε μὲ γνώση πολλή καὶ μὲ ἐγκράτεια μεγάλη. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ βαρβαρικώτερο, μὰ καὶ τὸ ὀλεθριώτερο γιὰ τὴν πνευματικὴ μας ὑπόστασι, ἀπὸ τὴν ἀστόχαστη καὶ τὴν ἀδιάκοπη ἀπασχόλησίν μας, γιὰ τὴν ὕλική μας μονάχα καλοπέραση.

Καὶ ὁ κόσμος μας αὐτὸς δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτέ του τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχία, ἂν δὲν μάθωμε ὅλοι μας νὰ δεῶμαστε πάντα καὶ νὰ ζητοῦμε μ' ἐπίγνωσι καὶ μὲ συντριβὴν ἀληθινή, τὸ «Γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς».

* *

Ἄόρατες τότε καὶ μυστικὲς δυνάμεις θὰ μπαίνουν σὲ κίνηση γιὰ νὰ ἐνσαρκώνεται καὶ νὰ πραγματοποιηθῆται ἀδιάκοπα ἡ εὐχὴ μας αὐτή. Καὶ θάρθη σίγουρα καιρός, ποὺ ὅπως γελοῦμε σήμερα μὲ τὸν Εἰέρξη, ποὺ ἔβαλε νὰ μαστιγώσουν τὴ θάλασσα, ὅταν τοῦ διέλυσαν τὰ κύματά της τὰ γεφύρια ποῦχε φτιάσει στὸν Ἑλλησποντο, ἔτσι θὰ γελοῦμε καὶ μὲ τίς διάφορες ψευδοθεωρίαις ποὺ ζητοῦνε νὰ μᾶς κόψουν, μὲ τὴν ψευτιά μὰ καὶ μὲ τὴ βία, τὰ γεφύρια ποὺ μᾶς πᾶνε πρὸς τὸν οὐρανὸ. Κι' ἀντὶ νὰ μετασχηματισώμαστε σ' ἀγγέλους φωτός, θέλουν νὰ ταῦτισθοῦμε κ' ἐμεῖς μὲ τὴ μοῖρα τῶν κτηνῶν.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

εὐρυχώρους ἐστίας των, τὰ νησιώτικα τζάκια, ὅπου ἄφθονα ξύλα τοῦ βουνοῦ, δρυῶν καὶ σφενδάμων καὶ πρίνων καὶ ἐλαιῶν καὶ πεύκης, ἀναμίξ με τοὺς εὐπρίστους κλώνους τῆς κομάρου καὶ τῆς ἐρύκης ἀνέπεμπον παρήγορον φλόγα, θερμαίνουσαν τὰς εὐπλάστους νησιωτοπούλας, ὅπου ἐνουχτέρευον γύρω γύρω, ἀποσώνουσαι τὰ προικιά των, ἢ ἐργαζόμεναι, αἱ πτωχότεραι, ξένην ἐργασίαν, ψήνουσαι συγχρόνως καὶ κόκκους ἐρεδυνθίων ἐπὶ τῆς τέφρας, μεταβαλλομένους εἰς πρόχειρα στραγάλια, ἢ κόκκους ἀραβοσίτου, μεταμορφουμένους ἐκεῖ, εἰς τὴν καίουσαν σπούρηγν, εἰς θελκτικὰς λευκὰς μπαμπακούλας. Ποῦ κάστανα γιὰ τὰ ψήσουν; Ἡ νῆσος δὲν παράγει, εἰς δὲ τὸν Βόλον εἶναι λιγιστὰ ἐφέτος.

Ἐγὼ χωμένος μέσα εἰς τὰ δαυλιά, ἐπερνοῦσα ἀλησιμονήτους νύκτας ἔχων λαμπρὰν συντροφίαν λάλων ἐταίρων, τὸν Μωῦσέα καὶ τοὺς προφήτας καὶ τὸν ἠδύμολπον Χρυσόστομον, τὸν ὅποιον ξεκουραζόμενον, διεδέχετο ἐνλίτε ὁ θεὸς Ὁμηρος, με τοὺς ἀνύπαρκτους ἥρωάς του, περιγράφων μοι ταξίδια καὶ μάχας καὶ ναυάγια καὶ τρικυμίας, κτίζων μοι ὄνειρώδη παλάτια ἢ διανοίγων μοι φανταστικούς κήπους—ἀλήθεια, μόνον καρδέλια δὲν μοῦ ἐπλασεν ἕως τώρα κανένα βράδυ...

Καὶ συνδαύλιζα τὴν πυρὰν καὶ αἱ λάμπεις τῆς διέγραφον ἐπὶ τῶν καπνισμένων τοίχων διαφόρους σκιας τῶν πενιχρῶν ἀποσκευῶν μου, ἰδίως ἕνα ὠραῖον μου τσακύνικο ταγαράκι κρεμασμένο εἰς τὸν τοῖχον, με τὰ βιβλία μου, τὸ ὅποιον ἐλάμβανε παντοίας μορφὰς καὶ ὄψεις, ποῦ θὰ ἐξήλεσε χωρὶς ἄλλο καὶ ὁ Ὀβίδιος.

Τέλος ἀνέτειλεν εὐδία καὶ ἐγένετο πρῶτ'· καὶ ἐγένετο ἡμέρα πρώτη. Διότι τώρα, ὕστερον ἀπὸ ἕνα μῆνα, εἶδα τὴν ὠραίαν μου πατρίδα. Οἱ ἄνεμοι ἐσίγησαν με ὄλας τὰς συναυλίας των καὶ τὰ ἐκκωφαντικὰ τύμπανά των, γαλήνη δὲ ἀπλοῦται πανταχοῦ εἰς τὸν λιμένα καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς γύρω γύρω.

Ἡ πόλις με τοὺς λευκοὺς οἰκίσκους τῆς εἶναι ἀρκετὰ εὐμορφος θεωρουμένη ἀπέξω. Οἱ δὲ δύο λιμένες τῆς, ὁ μεσημβρινός, ὁ μικρὸς καὶ ὁ ἀνατολικός, ὁ κυρίως λιμὴν, με τὰς εὐρυτάτας καινουργεῖς προκυμαίας των, συνάπτουν ἀτελειώτους μάχας με τὰ κύματα καὶ τὰς δύο καλὰς ἀποβάθρας, καὶ θαρρεῖς πρὸς στιγμήν ὅτι εὐρίσκεσαι εἰς καμμίαν ἐκ τῶν δευτερευουσῶν παραλιῶν, εἰς τὴν Χαλκίδα π. χ.

Ἡ νῆσος εἶναι κατάφυτος ἀπὸ ἐλαιῶνας, ὁμοιάζουσα πρὸς τοῦτο παρὰ πολὺ με τὴν Κέρκυραν, τῆς ὁποίας πολλὰ εὐμορφα

Ὁ Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης
περιβεβλημένος τὸ μοναχικὸν σχῆμα.

τοπετα θαρρείς και άντεγράφησαν επάνω εις την μικράν αυτην νυφοϋλαν των Βορείων Σποράδων, όπου ή ελληνική χλωρίς, με δρασημόν καλλίγονον επιδεικνύει ελα τὰ εΐδη των θάμνων, από των εϋόσμων και επισήμων μέχρι των ποικιλοειδών ακανθών και τριβόλων.

Εις τὰ μεγάλα της δάση, ατινα ήλήθησεν εως τώρα ή ελαια του ακορέστου γεωργού κι' εϋσπλαγγνίσθη δλίγον του άνθρακέως ή αξίγη και του ναυπηγού ο πέλεκυς, εγειρονται υψικάρηνοι άγριοι δρυες.

Και υπό την ξηράν των φύλλων των συγκομιδών κελαρύζουσι σιγά-σιγά, ως απήχημα κουρασμένου ψάλτου, υδατόρρυτοι ρυακες, πότε συμπιεσμένοι μεταξϋ των βρουσκεπών βράχων και πότε ανασαίνοντες εις λάκκον βαθύν, εις τον πυθμένα του όποιου τρέφονται νόστιμα χέλια, εις τας οχθας των ενθεν και ενθεν σχηματίζονται λειμώνες καταπράσινοι από την χειμερινήν πόαν και με αφύλλους λόχμας λυγαριών ή ξηράν άθέριστον πτέρην, όπου αναρίθμητοι κόσσυφοι ερχονται, με τὰ ιδιότροπα μονοσύλλαβά των, να βρέξουν το ράμφός των το κήρινον, ξετυπώνοντες ένας-ένας σαν ασκηταί, από της κουμαριαίς, ενθα διημερεύουν ευχαριστούμενοι με τὰ κούμαρα, δια την ελλειψιν των ελαιών εφέτος.

Εΐναι δε τερπνοτάτη ή άποψις των πέριξ από των βουνών. Το πέλαγος γύρω-γύρω καταγάλανον. Εδω, οπισθεν των προ του λιμένος νησίδων, όπου ως πρόσκοποι μεγάλου στόλου πελαγοδρομούν, ένα ώρατον πλαίσιον από την χιονισμένην Εϋβοϊαν μακράν και μεγάλην από Αρτεμισίου μέχρι Κύμης, απεκει ή γείτων Σκόπελος με δλην την άμπελόφυτον περιφέρειαν του δήμου Γλώσσης και τον λευκόν πύργον του φρανού εις το άκρον, επάνω αι γλαυκαί παισιώσεις της Χαλκιδικής, με τον υπερήφανον τριγωνικόν Αθωνα, κάτασπρον από τὰ χιόνια ως μεγαλώνυμον ασκητην καταπόλιον δλον, εν ω προς δύσιν άλλο μεγαλοπρεπές πλαίσιον της Θεσσαλικής γής με τας τρεις πανυψήλους χιονοστιβάδας του Πηλίου, της Όσσης και του Όλύμπου.

—Νά ήμουν ζωγράφος!

Αλλά καλλίτερον που δεν ειμαι. Δεν μου άρέσει διόλου να ειμαι αντιγραφείς. Όταν εσπούδαζα, ήθελαν να με βάλουν εις συμβολαιογραφείον να κάμνω αντίγραφα, αλλά δεν επραγματοποιήθη το σχέδιον. Ίσως προς βλάβην μου, διότι ίσως σήμερα να ήμουν κανένας νομοδιδάσκαλος με πλουτοφόρους υποθέσεις, εν

ὦ τώρα μὲ τὴν ἀνικανότητά μου χάνω διὰ παντὸς εἰκόνας καὶ σκηνογραφίας ὅπου ἴσως δὲν θὰ ξαναἰδῶ πλέον. Τὸ θέαμα τὸ πανευφρόσυτον τῆς φύσεως μου συμπληρώνει ἡ πραγματικότης μὲ ἄλλην τὴν ἀγαλλίασιν, τὴν ὁποῖαν γεννᾷ ἡ ἐργασία.

Ἴδου οἱ ὀλίγοι ἀγρόται—οἱ ἄλλοι πάνε εἰς τὴν Ἀμερικὴν—ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς ἡμέρας. Κουρασμένοι, βραδυποροῦντες, μὲ τὴν σκαπάνην ἢ ἀξίνην ἐπ' ὤμων, ἄλλοι ἐπὶ ὄναρίων, μὲ τὰ τράστρα καὶ τὰ φλασκεῖα ἀδειανά, μὲ καμμιά λαχανίδα διὰ τὸ δεῖπνον, ἢ μὲ ζαλίκες ξύλα διὰ τὴν πυραστιάν. Οἱ ὀργώνοντες ἔχουν καὶ τὸ ἄροτρον των ἐπὶ τοῦ ὄναρίου καὶ ὅσον νυκτώνει, τόσον καὶ ταχύνουν τὸ δῆμα. Ὅπισω ἀκούονται ὀμιλίας:

— Νὰ τῆς ὀργώσωμε! Νὰ τῆς ξελακώσωμε.

Ὅμιλοῦν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐλαιῶν. Καὶ εἶναι συτροφίαι κτηματιῶν καὶ ἐργατῶν. Παρέρχονται καὶ ἀκολουθοῦν ἄλλαι, χωρὶς νὰ σταματήσουν, ὡς ἐν φυγῇ. Καὶ μιὰ κατσίκα ἀτάσθαλος, σύρουσα μὲ τὸ σχοινί της μίαν γρηούλαν, ὅπου ἐδῆγχε νὰ τὴν βοσκῆσῃ λιγάκι, «τὴν ἀνεχόρταγῃ, τὴν ἀγλύκαντῃ, ὅπου ὄλο τρώει...».

—Ὡς καὶ τὸ σάλι μου ἔφαγεν ἡ ἀγλύκαντῃ! Ἀκοῦς νὰ φάῃ τὸ σάλι μου! Ἡ ρεμαδιακιά! Ἀρί, λαχανίδα ἦτανε τὸ σαλάκι μου; Καὶ τώρα πῶς νὰ πάω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰ Χριστούγεννα!...

Καὶ μόνον ὁ μικρὸς βοσκὸς τεσσάρων καλῶν ἀροτήρων δὲν σπεύδει. Ἐμπρὸς οἱ ἀροτήρες μὲ ὄλον τὸ λιπαρόν των καμάρωμα καὶ πίσω ὁ βοσκός, ὅστις θαρρεῖς κ' ἐπίτηδες θέλει ν' ἀργοπορῇ, ἔχων ἄχρηστον τὴν κέντραν του καὶ μόνον ἐνίοτε ξυπνᾷ μὲ κάποιαις ἐπικλήσεις καὶ ἀναφωνήσεις:

—Ἄ, Μελίσῃ!

—Ἄ, Κοκκίνη, ἄ!

Ἄλλ' αὐτὸς ἐπὶ τοῦτο βραδυπορεῖ περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀροτήρας του, διότι σταματᾷ ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ γυμνάζεται εἰς τὸ τραγοῦδι τῶν Χριστουγέννων, ὅπου θὰ ὑπάγῃ μεθαύριον τὴν Παρασκευὴν νὰ τὸ τραγουδήσῃ εἰς τὰ σπίτια τῶν κολλήγων του:

Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα,
Πρώτῃ γιορτῇ τοῦ χρόνου...

—Ἄ, Μελίσῃ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗΣ.

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1958

Κυριακή 5 Ἰανουαρίου (πρὸ τῶν Φώτων)
(Μάρκ. α' 1-8)

«Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου» (Στίχ. 6).

[Κί' ἦταν ὁ Ἰωάννης ντυμέ-
νος μὲ τρίχες καμήλας].

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, γιὰ τὸν ὁποῖον μιᾶ ἢ σημερινή Εὐαγγελικὴ περικοπή, εἶναι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ λαμπρότερο καὶ τὸ στερνὸ ἄστρο στὴ νύχτα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Εἶναι ὁ τελευταῖος δίκαιος, ὁ ἔσχατος προφήτης, πού σὰν ἄλλος ἀγερρινὸς προμηγὰ τὴν ἀνατολὴ τοῦ Ἡλίου τῆς δικαιοσύνης, τοῦ Χριστοῦ.

Ἀντίθετα μὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς πρὶν ἀπ' αὐτὸν προφῆτες, ὁ Ἰωάννης ἀξιώθηκε ὄχι μονάχα νὰ προαναγγείλῃ τὸν Σωτῆρα, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν δείξῃ φτασμένον στὴ γῆ. Καὶ γιὰ τὴ μεγάλη αὐτῆ χάρι, πού τοῦ δόθηκε, — δηλαδὴ γιὰ τὸ ὅτι ὄχι μόνο πρόδραμε τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ παραστάθηκε ὅταν ἐκεῖνος ἦλθε — εἶχε τὴν τιμὴ νὰ κάνουν λόγο καὶ γι' αὐτὸν οἱ προηγούμενοι προφῆτες. Ἐγραψαν ἐκεῖνοι γιὰ τὸν ὅμοιό τους, ἀλλὰ καὶ τόσο ἀνώτερο ἀπ' αὐτούς, τὸν Ἰωάννη: θὰ στελνόταν πρὶν ἀπὸ τὸν Κύριο, γιὰ νὰ τοῦ ἐτοιμάσῃ τὸν δρόμο, καὶ θὰ ἦταν σὰν μιὰ φωνὴ μέσα στὴν ἔρημο.

Καὶ πραγματικά, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ Τίμιος Πρόδρομος στάθηκε ὁ προπομπὸς τοῦ θεοῦ Βασιλέως, ὁ ἀξιὸς ὑπηρέτης, πού ἔτρεξε μπροστὰ γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ διάβα τοῦ Κυρίου του, ὁ κήρυξ, πού σάλπισε στὶς ψυχές τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τίς προετοίμασε νὰ τὸν δεχθοῦν ἀξία.

«Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» ἦταν ὁ Ἰωάννης. Ὅχι μονάχα γιὰ τὸ κήρυγμά του ἀκούσαν στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἔτρεχαν νὰ τὸν ἀκούσουν οἱ κάτοικοι τῆς Ἰουδαίας. Ἀλλὰ καὶ γιὰ ἓνα ἄλλο, πολὺ σπουδαιότερο καὶ πραγματικώτερο λόγῳ.

Γιὰ τὸν λόγο, ὅτι ὁ κόσμος ἦταν ἀκόμα ἄδειος ἀπὸ τὸν Χριστό, ἀνεπίσκεπτος ἀπὸ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως. Τί ἄλλο, λοιπόν, ἀπὸ μιὰ ἔρημο ἦταν ὁ κόσμος, ὅπου ἤχησε τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου;

Ἦταν ἓνα κήρυγμα, ποῦ δὲν προειδοποιούσε ἀπλῶς γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Σωτῆρος, ὅπως τὸ κήρυγμα τῶν λοιπῶν προφητῶν, ἀλλὰ κι' ἐτοίμαζε τὶς ψυχές, ὥστε νὰ τὸν ὑποδεθοῦν ἀμέσως. Ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν τώρα ἀπλῶς ὁ ἀναμενόμενος, ἀλλὰ ἐκεῖνος, ποῦ ζύγωνε, ποῦ βρισκόταν στὸ κατῶφλι τῶν ψυχῶν. Κι' ὁ Ἰωάννης, μὲ λόγια δυνατά, ξυπνοῦσε τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς συνήγειρε, τοὺς ἔστρεφε τὴν προσοχὴ πρὸς τὸν ἐρχόμενο Σωτῆρα.

Ντυμένοι μὲ τρίχες καμήλου, μὲ τὴν δορὰ ἐνὸς ζώου, ποῦ ἡ ἔρημος δὲν τὸ φοβίζει καὶ δὲν τὸ καταβάλλει, ὁ Τίμιος Πρόδρομος στάθηκε πραγματικὰ μιὰ δρομὰς τοῦ Θεοῦ, ποῦ κουδάλησε μέσα στὴν ἔρημο τοῦ κόσμου τὸ μεγάλο μήνυμα τῆς ἀναπλάσεως, τὸ μήνυμα ὅτι ἡ ἔρημος αὐτὴ θὰ γινόταν γόνιμη.

Δὲν θὰ συνέβαινε αὐτὸ χάρι στὸ νερό, μέσα στὸ ὅποιο ὁ Ἰωάννης βάπτιζε ὄσους προσέρχονταν σ' αὐτόν. Οὔτε χάρι στὸ ἄροτρο τοῦ λόγου του, ποῦ ὄργωνε τὶς ψυχές. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ πράγματα ἦταν ἀπλῆς προϋποθέσεις.

Ἀκούσατε πρὶν ἀπὸ λίγο τί ἔλεγε στὰ πλήθη, εἶδατε τί τοὺς διασαφῆνιζε «Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμι ἱκανὸς κύψαι λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ». [Ἐρχεται ὁ δυνατώτερός μου πίσω μου, ποῦ ἐγὼ δὲν εἰμι ἱκανὸς κι' ἄξιος οὔτε νὰ σκύψω καὶ νὰ τοῦ λύσω τὰ λουριά τῶν ὑποδημάτων του. Ἐγὼ σὰς βάπτισα μέσα στὸ νερὸ κι' αὐτὸς θὰ σὰς βαπτίση μέσα στὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο].

Ὁ Ἰωάννης, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καταλάβαινε καὶ συναισθανόταν βαθεῖα, ὅτι ἔρημος δὲν ἦταν μονάχα ὁ κόσμος, ὅπου ἀκουόταν τὸ προειδοποιητικὸ καὶ προκαταρκτικὸ κήρυγμά του, ἀλλὰ ὅτι κι' ὁ ἴδιος καὶ τὸ ἔργο του ἦταν ἓνα τίποτε, μπροστὰ στὸν Χριστό, τὸν μόνον ποῦ θὰ ἔδινε τὴν ζωὴν.

Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ ὑποθέσῃ τὸν ἑαυτὸ του οὔτε καὶ σὰν δοῦλο ἔστω τοῦ Κυρίου του. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν θεωροῦσε τὸν ἑαυτὸ του ἄξιο οὔτε νὰ τοῦ λύσῃ τὰ σαντάλια.

Τὴν ἔρημο, ὅπου ἀκουόταν ἡ φωνὴ του, ὁ Ἰωάννης δὲν τὴν ἔβλεπε μονάχα γύρω του, μέσα στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ

καὶ στὸν ἑαυτό του. Γιατὶ κι' αὐτός, ὅπως κι' οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, θὰ σωζόταν ἀπὸ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Κι' αὐτός, ὅπως κι' ὄλο τὸ ἀνθρώπινο γένος, εἶχε ἀνάγκη τοῦ Σωτήρος. Κι' αὐτός, ὅπως ὄλοι, ἦταν ἡ ἔρημος, ποὺ θὰ τὴν ἔκανε νὰ βλαστήσῃ ὁ Χριστός.

Μεγάλο ἦταν τὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννου, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Γιατὶ, κηρύσσοντας μετάνοια κι' εἰδοποιώντας ὅτι ὁ Χριστὸς ἦλθε, προπαρεσκευάσε τὶς ψυχὰς στὴ σωτηρία. Κι' ὁ Χριστὸς εἶπε γιὰ τὸν Ἰωάννη ὕστερα, ὅτι μεγαλύτερο ἀνάστημα ἀπὸ τὸ δικό του δὲν εἶχε ὑπάρξει. Ἀλλὰ ἂν ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, δὲν σήμαινε αὐτὸ τίποτε, ἔταν συγκρινόταν μὲ τὸν Χριστό. Μονάχα ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ σωτὴρ, ὁ ζωοδότης, ὁ ἐγέρτης μας.

Κι' ἂν ἓνας Ἰωάννης τὸ διαβοῦσε αὐτὸ καὶ τὸ τόνιζε τόσο δυνατά, πόσο περισσότερο πρέπει νὰ τὸ δείχνῃ κι' ὁ καθένας μας γιὰ τὸν ἑαυτό του! Ἄν ἓνας Ἰωάννης εὑρίσκε πολὺ ἀνώτερο τῆς ἀξίας του τὸ νὰ μένῃ γονατιστὸς μπροστὰ στὸν Κύριο καὶ χαμηλώνε τὸ κεφάλι του κάτω ἀπὸ τὰ πέλματα τοῦ Κυρίου, ποιὰ εἶναι ἡ θέσι τοῦ καθενὸς ἀπὸ μᾶς;

᾿Ω εὐλογημένη ταπεινοφροσύνη, μητέρα ὄλων τῶν ἀρετῶν, τρισαγαπημένη ἐπιδίωξις κάθε ἀγίας ψυχῆς! ᾿Ω τρόπαιο πολυτιμώτατο ἐκείνων, ποὺ ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τοῦ Ἰωάννου, ἀποδείχνουν μὲ σένα ὅτι ἀγαποῦν ἀληθινὰ καὶ βλέπουν καθαρὰ τὸν Κύριο! ᾿Ω νοητὸ κλειδί, ποὺ ἀνοίγεις σύγχρονα τὸν παράδεισο γι' αὐτὸν ποὺ σὲ κατέχει καὶ τὶς θύρες τῶν ψυχῶν στὸν Χριστό, ἔταν αὐτὸς ποὺ σὲ κατέχει κηρύττῃ τὸν Χριστὸ στοὺς ἀδελφούς. ᾿Ω θησαυρὲ, ποὺ δὲν σὲ ποθοῦμε ὅσο σοῦ ἀξίζει καὶ δὲν σὲ ἀποκτοῦμε, ἐνῶ τόσο σ' ἔχουμε ἀνάγκη. Εἶθε ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα νὰ ἔχῃς στὸν βίό μας τὴν θέσι ποὺ σοῦ ταιριάζει. Εἶθε, σὰν τὸν Ἰωάννη κι' ἐμεῖς νὰ δοξάζουμε καὶ νὰ ὑπηρετοῦμε τὸν Ἰησοῦ μέσα σὲ σένα!

Κυριακὴ 12 Ἰανουαρίου (μετὰ τὰ Φῶτα)

(Ματθ. 5' 12-17)

«Μετανοεῖτε ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Στίχ. 17).

[Μετανοεῖτε· γιὰτὶ πλησίασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν].

Μετανοεῖτε. Αὐτὴ ἡ λέξις εἶναι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ πρώτη τοῦ Εὐαγγελίου, ἐκείνη, μὲ τὴν ὁποῖαν ὁ γλυκύτατος Σωτὴρ μας

ἄρχισε τὸ κήρυγμά του πάνω στὴ γῆ, ἢ θυρωρὸς ὄλων τῶν ἀληθειῶν, ποὺ περιέχονται στὴ διδασκαλία.

Αὐτὴν πρόφεραν τὰ χεῖλη τοῦ Ἰησοῦ, ὅταν ἀκούσθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπ' αὐτὰ τὸ Εὐαγγέλιο. Μετανοεῖτε. Γιατὶ πλησίασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὡ θεῖο προοίμιο, ὦ πολυτιμώτατο κατώφλι τῆς σωτηρίας, ὦ ἐντολὴ πρὸς ἀνυπόμονη ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες! Τίποτε ἄλλο, πραγματικά, δὲν ταίριαζε στὴν ἔναρξιν τοῦ Εὐαγγελίου, τίποτε, ἄλλο δὲν εἶχε προτεραιότητα ἀπ' ὅσα εἶπε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τίποτε ἄλλο δὲν ἦταν τόσο κατεπεῖγον, ὅσο αὐτὴ ἢ ἐντολὴ, αὐτὴ ἢ πρόσκλησις, αὐτὴ ἢ προτροπὴ: μετανοεῖτε.

Χωρὶς τὴ διάθεσιν ὡ ἀλλάξῃς νοῦ, νὰ μεταβάλῃς βίον, παρατῶντας τὶς ἀτραποὺς τῆς ἁμαρτίας, φεύγοντας τὴν ἀπώλεια καὶ γυρίζοντας στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν τὸ Εὐαγγέλιο νὰ θρῆ ἀπήχησιν μέσα σου, ὁ λόγος τοῦ Κυρίου νὰ καρποφορήσῃ ἐντός σου. Χωρὶς τὸ κλειδί αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ποὺ εἶναι ἡ μετάνοια, ὁ θησαυρὸς τῆς ζωῆς μένει ἀπαραβίαστος ἀπὸ τὸν καθένα, τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἔχουν κανένα ἀποτέλεσμα, ὁ παράδεισος εἶναι ἀδιάβατος.

Μετανοεῖτε. Ἐὰς τριγυρίσῃ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ λογισμὸς μας αὐτὴ τὴν πρωτόθρονη λέξιν τοῦ Εὐαγγελίου, αὐτὴ τὴν αἰχμὴ τῆς διδαχῆς τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ τὸν προπομπὸ ὄλων τῶν ἄλλων λόγων, ποὺ περιέχει τὸ Εὐαγγέλιο. Ἐὰς δοῦμε τί εἶναι ἡ μετάνοια, ποὺ ζητᾷ ὁ Κύριος ἀπ' ὅσους πρόκειται νὰ τὸν ἀκούσουν καὶ νὰ λάβουν τὸ Πνεῦμά του.

Δύο πράγματα σημαίνει ἀρχικὰ ἡ μετάνοια. Πρῶτα ἀποστροφή στὴν ἁμαρτία. Κι' ὕστερα πόθο σωτηρίας.

Ὅποιοι εἶναι ἐκανοποιημένοι, εὐχαριστημένοι μὲ τὸ νὰ δουλεύῃ στὸν κόσμον, τὴ σάρκα καὶ τὸν διάβολο. Ὅποιος δὲν ἀηδιάζει καὶ δὲν ἀποστύγῃ τὸ πονηρό. Ὅποιος εἶναι πωρωμένος καὶ δὲν τὸν γνοιάζει καθόλου ποὺ θρίσκειται κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ οὔτε νοιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ βγῆ ἀπ' αὐτόν. Ὅποιος δὲν ποθεῖ καὶ δὲν ἀναζητᾷ διέξοδο ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ κακοῦ. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ἀποκρίνεται στὴν πρόσκλησιν τοῦ Κυρίου γιὰ μετάνοια. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ κατανοῆ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, δὲν θὰ τὸ καταλάβῃ, δὲν θὰ ἐλκυσθῆ ἀπ' αὐτό.

Μετανοεῖτε, φωνάζει ὁ Ἰησοῦς. Ἀποτείνεται σὲ ὄλους, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἀποκρίνονται ὄλοι. Ἐρχεται νὰ προσφέρῃ τὴ βασιλεία του στὸν καθένα, ἀλλὰ δὲν θὰ τὴ δεχθῇ ὁ καθένας. Μονάχα ὅσοι ὑποφέρουν, ἀγωνιοῦν, πάσχουν στὴν ἁμαρτία καὶ διψοῦν τὴν ἀπαλ-

λαγή από τὰ δεσμά της, τὸν ἀκούει καὶ τοῦ προσφέρουν τὴ μετάνοια, ποὺ ζητᾶ.

Μετανοεῖτε, φωνάζει ὁ Ἰησοῦς. Ἄς δοῦμε ἀπὸ πιὸ κοντὰ αὐτὴ τὴν ἀπαιτήσί του. Ἐννοεῖ τάχα μονάχα ἓνα πόθο σωτηρίας ὁ Κύριος μὲ τὴ μετάνοια ; Ἐννοεῖ τάχα ἓνα ἀπλὸ «ἐλάσθητί μοι ὁ Θεὸς τῷ ἁμαρτωλῷ» ; Ἡ θέλει καὶ κάτι ἄλλο κοντὰ στὸν πόθο καὶ τὴν κραυγὴ ἐκείνη ; Κἀτι ἄλλο, ποὺ ὅταν λείψῃ, τότε ἡ μετάνοια εἶναι ἔλλιπής, ἀνώφελη, χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Αὐτὸ τὸ ἄλλο, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι πέρα ἀπὸ τὴν ἀπλὴ ἀγαθὴ προαίρεσι, ἀπὸ τίς καλὲς διαθέσεις. Εἶναι τὸ νὰ δεῖξουμε στὰ ἔργα τὴν ἀπόφασί μας γιὰ μιὰ ζωὴ σύμφωνη μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Μονάχα ἔτσι παρουσιάζουμε τὴ μετάνοια, ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ Ἰησοῦς, μονάχα ἔτσι γινόμαστε κοινωνοὶ τοῦ Εὐαγγελίου του.

Μέσα στὴν παραβολὴ τοῦ ἀσώτου παιδιοῦ, ὑπάρχει τὸ πρότυπο τῆς ἀληθινῆς μετανοίας κι' εἶναι γνωστὸ σὲ ὄλους μας. Ὁ ἄσωτος υἱὸς δὲν ἀηθίασε μονάχα τὴν κατάστασι του οὔτε νοστάλγησε μονάχα τὸ πατρικὸ του σπίτι. Δὲν ἔμεινε στὴν προαίρεσι. Ἀλλὰ τί ἔκαμε ἀκόμα ; Εἶπε, ὅπως ὄλοι θὰ θυμᾶστε : «Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ πάω στὸν πατέρα μου». Καὶ πραγματικά, σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸν δρόμο τοῦ γυρισμοῦ.

Αὐτὴ εἶναι πλήρης, ἡ ἀκεραία, ἡ πραγματικὴ μετάνοια, ποὺ κάνει κτῆμα μας τίς ζωοποιοὺς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ ἐπιτρέπει νὰ μπῆ κανεὶς σ' αὐτὸ νὰ σωθῇ μέσα του.

Μετανοῶ, λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὸν Χριστό, δὲν σημαίνει ἀπλῶς ἀποστρέφομαι τὴν ἁμαρτία καὶ θέλω τὴ σωτηρία, ἀλλὰ ὅτι δείχνω στὰ πράγματα αὐτὴ τὴν ἀποστροφὴ κι' αὐτὴ τὴ θέλῃσι. Μονάχα ἔτσι ἀποκρινόμαστε στὴν ἀρχικὴ, τὴν πρώτη ἐντολὴ τοῦ Εὐαγγελίου, μονάχα ἔτσι καταλαβαίνουμε τὸ Εὐαγγέλιο.

Γιατὶ τὸ Εὐαγγέλιο, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν γίνεται ἀλλοιῶντικα δικό μας, παρὰ ὅταν τὸ κλείνουμε μέσα στὰ ἔργα μας, ὅταν αὐτὰ τὸ ἀνηχοῦν κι' αὐτὰ τὸ ἐπαναλαμβάνουν.

Τέτοιο, λοιπόν, εἶναι τὸ νόημα τῆς μετανοίας, ποὺ ζητᾶ ὁ Ἰησοῦς, κι' ἔτσι πρέπει ὁ καθένας μας, ἀν θέλῃ νὰ εἶναι ἄξιος μαθητῆς τῆς οὐράνιας βασιλείας, νὰ πραγματοποιῇ τὴ μετάνοια. Ὅχι μὲ λόγια μόνο κι' αἰσθήματα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα.

Εἶθε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, αὐτὴ ἡ δολοκλήρη καὶ πραγματικὴ μετάνοια νὰ εἶναι γνώρισμα τοῦ καθενὸς μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινοῦται, ὅτι, μὴ ἐγκριθεισῶν εἰσέτι τῶν ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἰτηθεισῶν παρὰ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς πιστώσεων, δὲν εἶναι δυνατὴ Νόμος ἢ χορηγήσεις ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. δανείων ἀπλῶν ἢ ἐνυποθήκων στεγαστικῶν καὶ συνεπῶς παρακαλοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅπως μὴ υποβάλωσιν αἰτήσεις.

Ἐὰν ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ ἐγκρίνη τὰς αἰτηθείσας πιστώσεις, θὰ ἀνακοινωθῇ τοῦτο διὰ τῶν περιοδικῶν «Ἐγκλησία» καὶ «Ὁ Ἐφημέριος», ἵνα οἱ ἐνδιαφερόμενοι υποβάλωσιν, ἀπαραιτήτως δὲ μέσῳ τῶν οικείων Ἱεραρχῶν, νέας αἰτήσεις χορηγήσεως μικροδανείων μέχρι ποσοῦ 5.000 δραχ. καὶ ἐνυποθήκων στεγαστικῶν, τῶν τελευταίων ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς παροχῆς ἐμπραγματοῦ ἀσφαλείας.

(Ἐκ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138410/57 Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138404/57 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐργασίας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ συμφώνου γνώμης τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, ὠρίσθη ὡς Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ὁ κ. Κωνσταντῖνος Σπυρόπουλος, ὅστις καὶ ἀνέλαβε ἤδη τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

— Ὡσαύτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145466/11-12-57 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὀρησκευμάτων, στηριχθείσης ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1975/6-11-57 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 288284/21-11-57 ἐγκρισίν τῆς Γεν. Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ ἐνεκρίθη ἡ πρόσληψις τοῦ μέχρι τοῦδε παθολόγου ἱατροῦ συμβούλου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ἰωάν. Παρασκευοπούλου, ὡς διευθύνοντος ἱατροῦ Συμβούλου.

— Σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀυξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. παρεχομένων συντάξεων μέχρι ποσοῦ 100% τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν, τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπέστειλε πρὸς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ τὸ ὑπ' ἀριθ. 138409/16-11-57 ἐγγραφον αὐτοῦ, ἔχων οὕτως:

Πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ,
Διεύθυνσιν Νομικῶν Προσώπων

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ἡμῖν συνημμένως σχέδιον κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Παιδείας, Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν μεθ' ὧν τῶν συνημμένων περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. παρεχομένων συντάξεων μετὰ τῶν ἐδικῶν ἐπιδομάτων εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους παρ' αὐτῶ μέχρι ποσοῦ τῶν 100% τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ μισθοῦ των καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως ὑπογραφή καὶ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γεροκωστόπουλος.

Ἦδη τὸ σχέδιον τῆς κοινῆς ἀποφάσεως ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Θηβαίου, ἀναμένεται δὲ καὶ ἡ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ ὑπογραφή του. Ἡ ἰσχύς τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ὠρίσθη ἀπὸ 1-10-57.

— Ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἀυξάνεται τὸ

ὕπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. χορηγούμενον εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ συνταξιοδοτούμενους ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς.

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον, οἱ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1957 συνταξιοδοτούμενοι συνεπείᾳ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀμέσως ἠσφαλισμένοι τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ὡς καὶ τὰ συνταξιοδοτούμενα μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἐξαίρεσει τῆς περιπτώσεως μεταβιβάσεως τῆς συντάξεως, δικαιούνται ἐκ τοῦ παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. λειτουργούντος κλάδου Ἀρωγῆς βοηθήματος ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μνητῶν, ὅσα τὰ ἔτη πραγματικῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὸν Κλάδον Ἀρωγῆς, ἀφ' οὗ χρόνου συνέστη οὗτος. Τὰ πέραν τῶν 25 ἐτῶν συμμετοχῆς δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὡς ἄνω ὑπολογισμόν.

Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ μηνιαία εἰσφορά.

Διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν λαμβάνεται ὁ μέσος ὄρος τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀποδοχῶν τῶν τελευταίων δώδεκα μηνῶν τοῦ ἠσφαλισμένου.

Τὸ κατὰ τὰ ὡς ἄνω βοήθημα καταβάλλεται κατ' ἰσομοίριαν εἰς τε τὴν χήραν καὶ τὰ δικαιούμενα συντάξεως πρόσωπα.

— Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 148.752/28-11-57 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Α. Γεροκωστοπούλου πρὸς τὴν ἐξ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν ἐζητήθη ἡ ἔγκρισις προτάσεως καταθέσεως τοῦ καταρτισθέντος σχεδίου νόμου περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Τ.Α.Κ.Ε. νομοθεσίας. Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου προβλέπονται ἡ ρυθμίσεις τῆς ἀσφαλίσεως, τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ταμείου, τὰ τοῦ ἐλέγχου Διαχειρίσεως τῶν πόρων αὐτοῦ, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν συντάξεων βάσει τῆς ἐσχάτως γενομένης ἀναγνωριστικῆς μελέτης, ἡ ρυθμίσεις τῆς νοσοκομειακῆς καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως κ.λ.π.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ σημειοῦται, ὅτι, ὡς ἐδήλωσεν ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Σπυρόπουλος, μέριμνα λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ διὰ τὴν προώθησιν καὶ τῶν λοιπῶν ζητημάτων, ἅτινα ἀπασχολοῦν τοὺς ἠσφαλισμένους, ὡς τὸ τοῦ ἐπιδόματος τοκετοῦ, τῆς κατ' οἶκον ἰατρικῆς περιθάλψεως κ.λ.π. —

— Ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐκιοποιοίθη ἡ ὑπ' ἀρ. 8234/14-12-57 ἐγκύκλιος αὐτοῦ περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων. Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη ἔχει οὕτως:

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Δεκεμβρίου 1957.

Πρὸς

1. Ἀπαντὰ τὰ Τμήματα, τὰς ὑπηρεσίας καὶ Γραφεῖα τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.
2. Ἀπαντὰ τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ὑπ' ἀριθ. 308735 PONEO 227 ἀπὸ 6-12-1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, «περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1957», πρὸς γνώσιν σας καὶ ἐκτέλεσιν κατόπιν τῆς ἀπὸ 12-12-57 ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ΤΑΚΕ, δι' ἧς διεπιστώθη ἡ οἰκονομικὴ δυνατότης τοῦ Ταμείου περὶ χορηγήσεως τοῦ ὡς ἄνω βοηθήματος καὶ ἐνεκρίθη ἡ καταβολὴ τούτου εἰς τοὺς δικαιούχους.

Σχετικῶς γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ καταβολῆς τοῦ βοηθήματος ἐκ μιᾶς καὶ μόνον πηγῆς διατάξεως κοινοποιουμένης ἀπο-

φάσεως δέον οι δικαιούχοι να υποβάλωσιν ἡμῖν ὑπεύθυνον δῆλωσιν κατὰ τὸ σχετικὸν ὑπόδειγμα. Τὰς ὑπευθύνους δηλώσεις δέον νὰ πέμψητε ἡμῖν μετὰ τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων ἅμα τῇ καταβολῇ τῶν βοηθημάτων.

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝ. Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΙΣ ΔΗΜ. ΛΟΓ/ΚΟΥ Ἐν Ἀθήναις τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1957

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΥΠ
ΤΜΗΜΑ Γ'.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ 1ον

Ἄριθ. Πρωτ. 308735

ΡΟΝΕΟ 227

«Περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1957».

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1957, παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν διὰ τὴν χορήγησιν εἰς ἅπαντας τοὺς συνταξιούχους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, βοηθήματος ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς (Γ') μηνιαίας συντάξεως μετὰ τῶν πάσης φύσεως συνταξιοδοτικῶν ἐπιδομάτων.

Τοῦ βοηθήματος τούτου δικαιούνται οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῆ ἢ θὰ διαταχθῆ ἡ πληρωμὴ τῆς συντάξεως μέχρι 15ῆς Δεκεμβρίου 1957.

Τὸ βοήθημα τοῦτο θὰ καταβληθῆ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ν.Π.Δ. Δικαίου διαπιστωμένη δι' ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Διοικητικῶν Συμβουλίων ἐπιτρέπει τὴν καταβολὴν τούτου.

Τοῦ βοηθήματος τούτου οἱ συνταξιούχοι, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, θὰ δικαιωθῶσιν ἐκ μιᾶς καὶ μόνον πηγῆς εἴτε λόγῳ μισθοῦ εἴτε λόγῳ συντάξεως κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν λαμβανομένης.

Εἰς περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, βοηθήματος ἢ μερίσματος ἐξ Ἐπικουρικοῦ Ὁργανισμοῦ οὐχὶ κατὰ κυρίαν Ἀσφάλισιν ἀλλὰ ὡς ἐπικουρικῆς τοιαύτης οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συνταξιούχοι θὰ δικαιωθοῦν ἐπιδόματος καὶ ἐκ τοῦ ἐπικουρικοῦ τῶν Ταμείων.

Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον βοήθημα θὰ καταβληθῆ τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1957.

Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης ἀποφάσεως παρεχόμενον ἐπίδομα ἀπαλλάσσεται τοῦ τέλους χαρτοσήμου καὶ πάσης κρατήσεως ὑπὲρ Δημοσίου καὶ Τρίτων ὑποκείμενον μόνον κατὰ περιπτώσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος.

Ἡ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος τούτου ἀπαιτηθεσομένη δαπάνη θὰ βαρύνη τὸ κεφάλαιον καὶ ἔρθρον τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν Ν.Π. Δ. Δικαίου διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων, παρέχομεν δὲ πρὸς τοῦτο διὰ τῆς παρούσης τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν ἡμῶν.

Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται νομοθετικῶς.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Χ. ΘΗΒΑΙΟΣ

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αίδεο. Ἀθανάσιον Γεωργούδη, Χρυσοχώριον Καβάλας. Παρα-
τούμενος θὰ λάβετε σύνταξιν 705 δραχμῶν μηνιαίως, ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν
Δ' κατηγορίαν. Κανονικῶς θὰ ἐπρεπε νὰ λάβετε 734 δραχμάς, πλὴν όμως,
λόγω τοῦ 80 % τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν, περιορίζεται τὸ ποσὸν εἰς τὰς
705 δραχμάς. Καταβάλλεται ἤδη προσπάθεια, ὅπως ἀρθῇ τὸ κώλυμα τοῦτο,
ὁπότε ἡ σύνταξις θὰ αὐξηθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 734 δραχμῶν. Ἐὰν ἀνή-
κετε εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν θὰ λάβετε ὡς σύνταξιν 797 δραχμάς μηνιαίως.
Ἦς ἐφ' ἅπαξ θὰ λάβετε, ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν 11.400 δραχμ.
περίπου, ἐὰν δὲ εἰς τὴν Δ' κατηγορίαν 8.809 δραχμάς περίπου. — **Αίδεο.**
Νικ. Γε... Μολ. Κον. Δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε ἐξ ἐτῶν ἐφημεριακῆν
ὑπηρεσιῶν, ὅσα δηλαδὴ εἶτι ὑπολείπονται διὰ τὰ συμπληρώσετε τὸ 75 ἔτος
τῆς ἡλικίας σας. Πρὸς τοῦτο θὰ ὑποβάλετε αἴτησιν πρὸς τὸ Διοικητικὸν
Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., μέσῳ τῆς Ἰ. Μητροπόλεως σας, εἰς τὴν ὅποιαν
θὰ ἐπισυνάψετε βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, εἰς τὴν ὅποιαν θὰ
ἐμφαίνεται, ὅτι ἀπὸ τῆς χειροτονίας σας μέχρι 31 Μαΐου 1930 ὑπηρετεῖτε
συνεχῶς καὶ ἄνευ διακοπῆς τινὸς συνεπειᾶ ποιησῆς ἢ ἄλλου λόγου. Διὰ τὴν
ἐξαγορὰν τῶν ἐξ ἐτῶν θὰ πρέπη νὰ καταβάλετε περὶ τὰς 5.500 δραχμάς.
Τὸ ποσὸν θὰ καθορισθῇ ἀκριβέστερον, ὅταν θὰ ὑποβάλετε τὴν αἴτησίν σας.
Διδασκαλικῆν ὑπηρεσίαν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξαγοράσετε, διότι ἔχετε ἀρ-
κετὴν τοιαύτην ὡς ἐφημερίου, οὕτως ὥστε τὰ ἐξ ἔτη, τὰ ὅποια δύνασθε νὰ
ἐξαγοράσετε νὰ ὑπερκαλύπτονται ἀπὸ ἐφημεριακῆν ὑπηρεσίαν προγενεστέ-
ραν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Σύνταξιν θὰ λάβετε, ἐὰν μὲν παραιτηθῆτε
χωρὶς νὰ ἐξαγοράσετε προὔπηρεσίαν, δραχ. 797 μηνιαίως. Ἐὰν ἐξαγορά-
σετε τὰ ἐξ ἔτη, τὰ ὅποια ἀναιούσθε, θὰ λάβετε 1015 δραχμάς μηνιαίως,
ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἀρθῇ τὸ κώλυμα τῆς μὴ ὑπερβάσεως τῶν
80 % τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν. Διὰ αὐξήσιν δὲν δύναται νὰ γίνεται λόγος
ἀπὸ τοῦδε διότι δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν καὶ τότε θὰ δοθῇ αὐξήσις. Ἦς ἐφ'
ἅπαξ θὰ λάβετε περὶ τὰς 11.500 δραχμάς. Ἀπλ. εἰτε ἐξαγοράσετε εἴτε ὄχι
προὔπηρεσίαν τὸ ἐφ' ἅπαξ εἶναι τὸ αὐτό. — **Αίδεο.** Δ. Μ. Α. Λόγω ἐλ-
λείψεως πιστώσεων τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν χορηγεῖ δάνεια. Σχετικὴν ἀνακοίνω-
σιν τοῦ δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην στήλην τοῦ παρόντος τεύχους. — **Αίδεο.**
Στέφανον Χρηστίδη, Παταγή. Εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὄφειλετε 2586 δραχ.
δι' ἀσφάλιστρα μέχρι τῆς 31/12/1957. — Δ. Α. Δ., Κρήτην. Μετὰ τὴν
ἀνάληψιν τῆς μισθοδοσίας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τὰ ἀτομικὰ βιβλιά-
ρια τῶν ἠφαλισμένων δὲν ἐνημεροῦνται. Ἐπομένως οὗς ἐπιστρέφομεν τὸ
βιβλιάριόν σας ταχυδρομικῶς. Ἐντὸς αὐτοῦ θὰ λάβετε καὶ τὸ ἀποσταλὲν
ἐκ 5 δραχμῶν ἔνσημον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τὸ ὅποσον καὶ δὲν ἐχρησιμοποίη-
σαμεν. Τὸ δάνειόν σας δυστυχῶς δὲν ἐνεκρίθη, ἕλλειψις πιστώσεων. Σχε-
τικῶς θὰ λάβετε εἰδοποίησιν τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Μετὰ τὴν ἀποχώρησίν σας ἐκ
τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας θὰ λάβετε ὡς σύνταξιν 705 δραχμάς μηνιαίως, ἐὰν
ἀνήκετε εἰς τὴν Δ' κατηγορίαν καὶ 794 δραχμάς ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν Γ'
κατηγορίαν. — **Αίδεο.** Ἡλίαν Σπ., Ἰ. Ν. Μ. Σ. Πλ. Ἐλλείψει πιστώ-
σεως τὸ δάνειόν σας δὲν ἐνεκρίθη. Σχετικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν
σχέσει πρὸς τὰ δάνεια δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην στήλην τοῦ παρόντος. Εἰδο-
ποίησιν θὰ λάβετε καὶ παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — **Αίδεο.** Χρυσάνθον Γεωρ-
γάκη. Μεγάροχην. Καὶ τὸ ἰδικόν σας δάνειον δὲν ἐνεκρίθη ἕλλειψις πι-
στώσεων. Εἰδοποίησιν σχετικὴν θὰ λάβετε παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — **Αίδεο.**
Ἀθανάσιον Μινουσέλην, Μοσχολούριον Καρδίτσας. Ἐκ τοῦ τηρουμένου
παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. λογαριασμοῦ προκύπτει ὅτι ἐκ τοῦ προηγουμένου σας
δανείου ἔμεινεν ὑπόλοιπον πρὸς καταβολὴν τὸ ποσὸν τῶν 120 δραχμῶν.
Οὕτω εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. καταβάλετε δι' ἐξόφλησιν τοῦ δανείου δραχμάς

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΟΜΟΥ (1957)

Προγραμματικά: Πρόγραμμα τοῦ πνευματικοῦ ἔργου ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν, σελ. 561.

Ὁ Ἱερεὺς: Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μπαρδάκου, Φωτίζουν τὰ βήματα μας, σελ. 43. — Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἡ ὑπομονὴ στὸν Κληρικό, 105. — Βασ. Ἡλιάδου, Ἡ θυσία τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου τοῦ ἐπύργωσε τὰ ἰδανικά τῆς φυλῆς, σελ. 139. — Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ὁ ἱερεὺς στῆ

Θεία Λατρεία ὡς τελεουργός, σελ. 235, 301, 344, 370. — Φώτου Γιοφύλλη, Τὰ προσόντα τῶν Ἱερέων κατὰ τὸν Ἀλ. Παπαδιαμάντην, σελ. 297. — Τοῦ αὐτοῦ, Οἱ κληρικοὶ καὶ τὸ Θέατρον, σελ. 335. — Χρυσοστόμου, Οἱ περὶ Ἱερωσύνης λόγοι (μετάφρασις Θεοδοσίου Κ. Σπεράντσα). Λόγος πρῶτος, σελ. 339, 364, 395, 466. Λόγος δεύτερος, σελ. 499, 531, 568. Λόγος τρίτος, σελ. 535, 629, 661.

Ποιμαντικά: Ε. Θ (εοδώρου), Νὰ ὁμιλῆς προσεκτικά, σελ. 41. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Ἱατρός, σελ. 73. — Βασιλ. Ἡλιάδου, Οἱ ἐμψυχῶνται τῆς πίστεως καὶ οἱ καλύτεροι ἱατροὶ τῶν ψυχῶν, σελ. 266.

Ἐφημερικά: Πρωτιερώς Νικολάου Π. Παπαδοπούλου, Ἡ μισθοδοσία τῶν ἐφημερίων καὶ ἡ ἀπορριφθεῖσα..., σελ. 4. — Ἀπόψεις γύρω ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ σημερινοῦ Ἐφημερίου, σελ. 137.

Τὸ Θεῖον Κήρυγμα: Βασιλείου Ἡλιάδου, Τὸ κήρυγμα ἀνάγκη νὰ γίνῃ συνειδησις ὄλων τῶν μορφωμένων κληρικῶν, σελ. 75. — Ἐπισκόπου Νύσσης Γερμανοῦ Πολυζωΐδου, Μερικαὶ ὑπομνήσεις γύρω ἀπὸ τὸ κήρυγμα τῶν ἐφημερίων, σελ. 234.

Κηρυκτικά βοηθήματα: Βασιλείου Μουστάκη, Κηρύγματα εἰς τὰ Ἀποστολικά Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους 1957: Κυριακῆ,

3255 (35 δόσεις πρὸς 93 δραχμὰς ἑκάστη). Ἀφαιρουμένων τῶν τόκων, οἷτινες ἀνέρχονται εἰς 375 δραχμὰς, μένει τὸ ποσὸν τῶν 2880 δραχμῶν. Τὸ ποσὸν τῶν 120 δραχ. εἶναι τὸ ὑπόλοιπον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν 3000 δραχμῶν τοῦ δανείου. Ἐὰν ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς δὲν συμφωνῇ πρὸς τὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις τὰς ὁποίας κρατεῖτε εἰς χεῖράς σας, νὰ τὰς ἀποστείλετε πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ νὰ γίνῃ σχετικὴ ἀντιπαράβολή. — Αἶδες. **Κωνσταντῖνον Δ. Β.** Σχετικὰς πληροφορίας γράφομεν εἰς τὴν στήλην τῶν εἰδήσεων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Διὰ τὸ σχῆδιον νόμου, τὸ ὁποῖον οἶς ἐνδιαφέρει, δὲν ἔχομεν νεωτέρας πληροφορίας. Ἐξακολουθεῖ εἰσεῖν νὰ ἐκκρεμῇ. — **Κύριον Γεώργιον Δαρ.,** Ἐνταῦθα. Ἐὰν δὲν ἔχετε ἀπολυτήριον στρατοῦ θὰ πρέπει νὰ ὑποβάλετε πιστοποιητικὸν ἀλλαγῆς σας ἀπὸ πάσης στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως. Ὡς ἀρτηρία ἐνάρεξως τῆς προθεσμίας λογίζεται ἡ ἡμερομηνία τοῦ περιέχοντος τὴν δημοσίευσιν τῆς προκηρῆξεως φύλλου τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». — **Πανος. Ἀρχιμ. Νικόλαον Βρ.** Ἐὰν χορηγηθῇ εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. νέα πίστωσις διὰ τὴν χορήγησιν δανείου θὰ εἰδοποιηθῆτε ἀπὸ τῶν σελίδων τοῦ «Ἐφημερίου», ὅποτε καὶ θὰ ὑποβάλετε αἴτησιν. Πρὸς τὸ παρὸν δάνεια δὲν χορηγοῦνται, ἕλλειψι πιστώσεων. Σχετικῶς μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν λήψιν συντάξεως γράφομεν εἰς τὴν σελ. 520 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 τεύχους τῆς 1ης Ὀκτωβρίου. Ἐὰν δὲν ἔχετε συμπληρώσει τὸ 75 ἔτος τῆς ἡλικίας σας δὲν δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ γήρατος. Ἡ ἀπόλυσις πρέπει νὰ προηγηθῇ. Μεταξὺ τῶν δικαιολογητικῶν, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑποβάλετε, εἶναι καὶ τὸ ἀπολυτήριον γράμμα τοῦ Μητροπολίτου σας. Ἐφ' ὅσον εἶθε ἐν ζωῇ σύνταξιν δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἄλλο μέλος τῆς οἰκογενείας σας.

20 Ἰανουαρίου, σελ. 29. Κυριακή 27 Ἰανουαρίου, σελ. 31. Κυριακή 3 Φεβρουαρίου (ΙΖ), σελ. 67. Κυριακή 20 Φεβρουαρίου, σελ. 69. Κυριακή 17 Φεβρουαρίου (Ἄσώτου), σελ. 94. Κυριακή 24 Φεβρουαρίου, (Τιμ. Προδρόμου) σελ. 96. Κυριακή 3 Μαρτίου (Τυροφάγου), σελ. 128. Κυριακή 10 Μαρτίου, (Ἀ΄ Νηστεϊῶν), σελ. 130. Κυριακή 17 Μαρτίου (Β΄ Νηστεϊῶν), σελ. 161. Κυριακή 24 Μαρτίου (Γ΄ Νηστεϊῶν), σελ. 163. Κυριακή 31 Μαρτίου (Δ΄ Νηστεϊῶν), σελ. 165. Κυριακή 7 Ἀπριλίου (Ε΄ Νηστεϊῶν), σελ. 191. Κυριακή 14 Ἀπριλίου (Βαΐων), σελ. 193. Κυριακή 28 Ἀπριλίου (τοῦ Θωμᾶ), σελ. 224. Κυριακή 5 Μαΐου (τῶν Μυροφόρων), σελ. 256. Κυριακή 12 Μαΐου (Παραλύτου), σελ. 258. Κυριακή 19 Μαΐου (Σαμαρείτιδος), σελ. 261. Κυριακή 9 Ἰουνίου (Πεντηκοστῆς), σελ. 317. Κυριακή 16 Ἰουνίου (Ἀγ. Πάντων), σελ. 319. Κυριακή 26 Μαΐου (Τυφλῶν), σελ. 288. Κυριακή 2 Ἰουνίου (Ἀγ. Πατέρων), σελ. 291. Κυριακή 23 Ἰουνίου (Β΄ Ματθαίου), σελ. 351. Κυριακή 30 Ἰουνίου (Ἀγ. Ἀποστόλων), σελ. 353. Κυριακή 7 Ἰουλίου (Δ΄ Ματθαίου, Ἀγ. Κυριακῆς), σελ. 382. Κυριακή 14 Ἰουλίου (Ἀγ. Πατέρων), σελ. 385. Κυριακή 21 Ἰουλίου (ΣΤ΄ Ματθαίου), σελ. 413. Κυριακή 28 Ἰουλίου (Ζ΄ Ματθαίου), σελ. 416. Κυριακή 4 Αὐγούστου (Η΄ Ματθαίου), σελ. 444. Κυριακή 11 Αὐγούστου (Θ΄ Ματθαίου), σελ. 447. Κυριακή 18 Αὐγούστου (Ι΄ Ματθαίου), σελ. 478. Κυριακή 25 Αὐγούστου (ΙΑ΄ Ματθαίου), σελ. 480. Κυριακή 1 Σεπτεμβρίου (Ἰνδίκτου), σελ. 483. Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου (πρὸ τῆς Ὑψώσεως), σελ. 485. Κυριακή 15 Σεπτεμβρίου (μετὰ τὴν Ὑψωσιν), σελ. 509. Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου (ΙΕ΄), σελ. 511. Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου (ΙΣΤ΄), σελ. 513. Κυριακή 6 Ὀκτωβρίου (ΙΖ΄), σελ. 515. Κυριακή 13 Ὀκτωβρίου (Ἀγ. Πατέρων Ζ΄ Οἰκ. Συν.), σελ. 517. Κυριακή 20 Ὀκτωβρίου (Ἀγ. Ἀρτεμίου), σ. 553. Κυριακή 27 Ὀκτωβρίου (Κ΄ Λουκᾶ) σ. 556. Κυριακή 3 Νοεμβρίου (ΚΑ΄ Λουκᾶ), σελ. 583. Κυριακή 10 Νοεμβρίου (ΚΒ΄ Λουκᾶ), σελ. 586. Κυριακή 17 Νοεμβρίου (ΚΓ΄ Λουκᾶ), σ. 588. Κυριακή 24 Νοεμβρίου (ΚΔ΄), σελ. 613. Κυριακή 1 Δεκεμβρίου (ΚΕ΄), σελ. 615. Κυριακή 8 Δεκεμβρίου (ΚΣΤ΄), σελ. 618. Κυριακή 15 Δεκεμβρίου (Ἀγ. Ἐλευθερίου), σελ. 620. Κυριακή 22 Δεκεμβρίου (πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως), σελ. 647. Κυριακή 29 Δεκεμβρίου (μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν), σελ. 649. Κηρύγματα εἰς τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα τοῦ 1958: Κυριακή 5 Ἰανουαρίου (πρὸ τῶν Φώτων), σελ. 676. Κυριακή 12 Ἰανουαρίου (μετὰ τὰ Φῶτα), σελ. 678.

Ἐποικοδομητικά: Θεοδοσίου Κ. Σπεράντσα, Μητέρα καὶ τροφός, σελ. 3. — Ἀνθίμου Θεολογίτη, Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο ἐνὸς ἀναχωρητοῦ: Ἡ μοναξιά, σελ. 108. Ἐνα χρονικὸ ἀπὸ τῆ φρικτῆ κατοχῆ, σελ. 148. Τὰ φορέματά μας, σελ. 182, 213. Μὲ τὴν ὑπομονή, σελ. 309. Πῶς ἐγατρήφτηκε κάποιος, σελ. 275. Τὸ μεγαλύτερο ρῆμα, σελ. 375. Ὁ Ταξιάρχης τῆς Σιάφης στὴ Σίφνο, σελ. 400. Ἡ μυρωδιὰ τῆς γῆς, σελ. 547. Ὁ Ἐωσφορισμὸς μας, σελ. 575. Στοιχασμὸς τ' ἀπόβραδο, σελ. 604. Ψηφιδωτὰ, σελ. 639. — Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μπαρδάκου, Ἡ αἰωνιότης τῆς ὑπάρξεώς μας, σελ. 124. — Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μπαρδάκου, Ἐβλογημένη πορεία, σελ. 361. — Ἀλεξάνδρου Καλόμοιρου, Τί πρέπει νὰ ξαναμάθουμε, σελ. 329. — Ἐὐαγ. Θεοδώρου, «Ἐν τῷ κόσμῳ» ἄλλ' ὄχι «ἐκ τοῦ κόσμου», σελ. 393. Τοῦ αὐτοῦ, «Οὐδέποτε ἐκπίπτει», σελ. 497. — Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μπαρδάκου, «Λαὸς Θεοῦ» καὶ «χώρα ἀγίων», σελ. 427. — Φ. Κόντογλου, Οἱ θησαυροὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, σελ. 472. Κλ. Παράσχου, Ὁ Νόμος τῆς ἀγάπης, σελ. 661.

Χριστιανικὴ Τέχνη: Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Ἡ τέχνη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σελ. 252, 268, 283, 313. — Φ. Κόντογλου, Λειτουργικὴ καὶ κοσμικὴ τέχνη, σελ. 434. — Φώτου Γιοφύλλη, Ἱερεῖς Ἁγιογράφοι, σελ. 439. — Φ. Κόντογλου, Ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ, ἕνας θησαυρὸς περιφρονημένος, σελ. 550. — Βασ. Ἡλιάδου, Ἡ παράδοσις τῆς Ἐκκλη-

σιαστικής μουσικής, σελ. 600. — Βασιλ. Πλατάνου, Οί Βυζαντινές Ἐκκλησι-
σies τῶν Ἀθηνῶν, σελ. 642. —

Χριστιανικὴ Λογοτεχνία: Βασιλείου Ἡλιάδου, Τὸ Φα-
νάρι, σελ. 10. — Φώτη Κόντογλου, Καπετάνιος ἀγιογράφος, σελ. 13. — Φώ-
του Γιοφύλλη, Ἡ θρησκευτικότης τοῦ ποιητοῦ Σολωμοῦ, σελ. 156. — Τοῦ
αὐτοῦ, Οἱ ποιηταὶ μας γιὰ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, σελ. 218. Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ
ψυχικὸ μας ἀναβάπτισμα τὴν ὥραν τῆς δεήσεως πρὸς τὴν Παναγίαν, σελ.
431. — Τ. Α. Γριτσοπούλου, Πρωϊνὴ Προσευχή: Ὁ 62ος ψαλμὸς τοῦ
Δαβίδ, σελ. 459. — Κλέωνος Παράσχου, Ἡ θρησκευτικότης τοῦ Σολωμοῦ,
σελ. 636. Ἀλ. Μωραϊτίδου, Ἀπὸ τὴν Σκίαθον, σελ. 671.

Ἀγιολογικά: Φώτου Γιοφύλλη, Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης, σελ. 25.
Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ μάρτυς Ἁγία Περπέτονα, σελ. 63. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἅγια Φιλο-
θέη ἢ Ἀθηναία, σελ. 83. Τοῦ αὐτοῦ, Οἱ Τεσσαράκοντα μάρτυρες οἱ ἐν Σε-
βαστείᾳ, σελ. 112. — Τοῦ αὐτοῦ, ὁ Ἅγιος Ἀχίλλιος, σελ. 280. — Τοῦ αὐτοῦ,
Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, σελ. 378. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Προφήτης Ἡλίας, σελ.
410. — Βασ. Ἡλιάδου, Ἡ Πρωτομάρτυς Θέκλα, σελ. 543.

Ἱστορικά: Βασιλείου Ἡλιάδου, Μορφές τῶν ἁγίων Γερόντων,
σελ. 49. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ τελευταῖος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐπὶ τῆς Ὀθω-
μανικῆς Αὐτοκρατορίας, σελ. 118. — Φώτου Γιοφύλλη, Ὁ Ὀρθόδοξος Κλήρος
καὶ οἱ Ἄγγλοι, σελ. 248. — Βασ. Ἡλιάδου, Ὁ ἱερός λόφος τῆς Χάλκης,
σελ. 372. Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Σάρδων Μιχαὴλ Κλεόβουλος, σελ. 397. — Τοῦ
αὐτοῦ, Ἀκατάλυτη ἢ Χριστιανικὴ μορφή τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὰ λείψανα
τοῦ Ἁγίου τῆς, σελ. 506. Β. Πλατάνου, Χριστοῦγεννα στὰ βυζ. παλά-
τια, σελ. 668.

Ἐορτολογικά: Βασιλείου Ἡλιάδου, Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε.,
σελ. 169. — Ε. Θ (εοδώρου), Διδάσκαλος Ἀνέστη, σελ. 201. — Βασ. Ἡλιά-
δου, Τὰ πάντα πεπλήρωται φωτός, σελ. 202. Β. Π. Μ., Ἐπὶ γῆς εἰρήνης,
σελ. 657.

Κοινωνικὰ Προβλήματα: Θεοδοσίου Κ. Σπεράντσα, Ἡ
προστασία τοῦ γήρατος Κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν μας χρέος, σελ. 141, 174, 206.

Ἱερατικαὶ μορφαί: Θεοδοσίου Κ. Σπεράντσα, Ὁ παπὰ-Στα-
μάτης τῆς Βρύσης, σελ. 19, 52. Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου, Πῶς ἐγνώρισαν
τὸν ἐκ Σίφνου παπα-Σταμάτην Γαϊτάνον, σελ. 79. — Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Που-
λουπάτη, Ὁ πατὴρ Ἱερώνυμος (Σιμωνοπετρίτης), σελ. 88. — Φώτου Γιο-
φύλλη, Ἀρσένιος Λευθεριώτης, σελ. 125. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ παπὰ-Βρεττός,
σελ. 187. — Βασιλείου Ἡλιάδου, Ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης τοῦ Πατριαρχείου
ποῦ ἔζησε καὶ πέθανε μὲ τὸ ἴδιο ὄνειρο, σελ. 332. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Πρωτο-
πρεσβύτερος Κων. Καλλινικός ποῦ ἐτίμησε τὴν ἀποστολὴ τοῦ Ἑλληνος Κλη-
ρικοῦ, σελ. 626.

Ἱερατικαὶ Συναξίαι: Ἡ Ἱερατικὴ Συναξίς τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου
τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, σελ. 564. — Τὸ Β' Ἱερατικὸν Συνέδριον
τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας, σελ. 593.

Διάφορα: Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Νικο-
πόλεως Ἠπείρου τιμᾷ τὸν ἰδρυτὴν τῆς ἁγίου Ἀπόστολον Παῦλον, σελ. 46. —
Μητροπολίτου Σάμου κ. Εἰρηναίου, Ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ μας πένθη, σελ. 172. —
Κ. Καβάφη, Θερμοπύλες, σελ. 173. — Βασ. Ἡλιάδου, Ἡ καμπάνα τοῦ
χαριοῦ καὶ ἡ πίστις τοῦ ξηνητεμένου κόσμου, σελ. 241. — Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ
ἡρωϊσμὸς ἐνὸς γέροντος Ἱερέως τῆς Κύπρου, σελ. 306. — Ἀρχιμ. Φιλαρέτου
Βιτάλη, «Ἵμεῖς ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε», σελ. 529. — Μητρ. πρ. Νευροκο-
πίου Γεωργίου, Ἱεροτελεστικά, τυπικά, Σχόλια, σελ. 538. — Τὰ ἐγκαινία
τοῦ Ἐκκλ. Ὀρφανοτροφείου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας, σελ. 579.

Συνταξιοδοτικά: Τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν
συνταξιοδότησιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., σελ. 520.

Βιβλιοκρισία: Παν. Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Γαλιούρη: Κ. Κούρκου-
λα, Ἡ θεωρία τοῦ κηρύγματος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας, σ. 610.

Νεκρολογία: Θεοδ. Κ. Σπερόντσα, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
Δωρόθεος (†), σελ. 426. — Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος Παπακυριακοῦ (†),
σελ. 519.

Φωτογραφία: Ἡ Παναγία τὸ Τόσο Νερό, σελ. 21. — Ἡ Χρυσο-
πηγή τῆς Σίφνου, σελ. 23. — Ὁ τροῦλλος τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Βρύσης, σελ. 53. —
Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, σελ. 55. — Ἡ Παναγία τοῦ Βουνοῦ,
σελ. 57. — Ἀποψις τοῦ χωρίου Ἀρτεμιῶν Σίφνου, σελ. 59. — Τὸ Μετόχι
Φυρόγια, σελ. 61. — Ἡ Α.Μ. ὁ Βασίλειος καὶ ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν ἐξερχόμενοι τῆς αἰθούσης τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἱεροκηρύκων, σελ.
77. — Ὁ πατὴρ Ἱερώνυμος, σελ. 89. — Ὁ παπὰ-Βρεττός, σελ. 189. — Δωρό-
θεος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος (†) (26 Ἰουλίου 1957),
σελ. 425. — Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεό-
κλιτος, σελ. 457. — Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης Καλλίνικος, σελ. 626.

Εἰκόνας: Οἱ Ἅγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες, σελ. 115.

Εἰδήσεις τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. σελ. 34, 71, 99, 133, 167, 196,
227, 294, 322, 357, 389, 419, 450, 487, 524, 622, 652, 681.

Εἰδήσεις: 231, 294, 321, 357, 388, 524.

Ἀλληλογραφία: Σελ. 38, 72, 102, 134, 168, 199, 232, 263,
295, 327, 359, 390, 423, 453, 495, 527, 558, 591, 623, 654, 684.

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ διδῆ ἀπαντήσεις εἰς
ἔρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ
ὁποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμον-
τικόν, λειτουργικόν κ.λ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφη-
μέριοι δύνανται νὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν «Ἐφημέριον» ἔρω-
τήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις εἰς αὐτοὺς θὰ
δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας, εἴτε εἰς ἄλλην
εἰδικὴν σελίδα.

Παρακαλοῦνται τὰ Μητροπολιτικὰ Γραφεῖα, ὅπως ἐπι-
στρέφουν συμπεπληρωμένας τὰς κατὰ τρίμηνον ἀποστελ-
λομένας καταστάσεις μεταβολῶν τῶν Ἐφημερίων. Ἄνευ
τῶν καταστάσεων τούτων εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐνημέρωσις
τοῦ Περιδικιοῦ ἐπὶ τῶν γινομένων μεταθέσεων, διορισμῶν,
θανάτων καὶ λοιπῶν μεταβολῶν.

Δι' οὗτο ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον:
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιδικιοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ὀδὸς Φιλοθέης 19—Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Ρούτσης, Κωνουλάρη 9, Ν. Χαλκηδόν.